

Mixay Emineskü

*Ulduzlardan
pay istərəm*

tercümə edəni
Fəridə Hacıyeva

Bakı - 2001

ÖN SÖZ

Rumin ədəbiyyatının korifeylərindən sayılan Mixay Emineskı 1850-ci il yanvarın 15-də Botoşan şəhərinin İpeteş kəndində dünyaya göz açıb. Onun uşaq texəyyülünün daha da inkişaf etməsinə, atasının çox da zəngin olmayan kitabxanasının təsiri az olmayıb. Görkəmli yazıçı Qala Qalaktionun fikrinə görə Mixay başlangıç sinfinin iki ilini evdə mənimsəyib. Elə ona görə də Mixay birdən birə Çernova litseyinin üçüncü sinfinə qəbul olunub.

Mixay Emineskı hələ uşaq vaxtlarından qəribəliyi, romantik xüsusiyəti ilə öz yaşıdlarından seçilib. Onun yaradıcılığının kök atmasında en böyük təsiri olan sevimli müəllimi Aron Pumnu olub. Bir müddət Mixay onun evində yaşayıb. Bu müddətdə müəlliminin zəngin kitabxanasının schrinə düşüb. Elə həmin vaxtlarda o alimin kitabxanasının səliqə-səhmanına salınmasını böyük məsuliyyətlə öz üzərinə götürüb. Bu iş Mixaya dünya ədəbiyyatının dərinliyinə baş vurmaq imkanı verib. Əsərlərin hər birini böyük məhəbbətlə, həssaslıqla oxuyub mənimsəyib. Lakin amansız ölüm Aron Pumnunu Mixaydan ayırrı. Sevimli müəlliminin ölümü onun həyatında ağır, dözülməz itkiyə çevrilir. Elə bu ölüm onun yaradıcılığının ilk addımlarına çevrilir. İlk şerini müəlliminə həsr edir. Həmin şer Rumin ədəbiyyatının elegiyasına dönür.

Aron Pumnunun kitabxanasından folkloru, şifahi xalq ədəbiyyatının incəliklərini mənimsəmiş şair, özünü görkəmli alimin varisi sayırdı. 1869-cu ildə Mixay Emineskı Vyana universitetində təhsilini davam etdirməyə gedir. O burada təhsili ilə bərabər dünya ədəbiyyatının bir çox korifeylərini oxumağa başlayır.

Redaktorlar: Qiymət Məhərrəmli
İlham Qəhrəman

Rəssam: Yusif Mirzə

Azərbaycan-Rumınıya Mədəni Əlaqələr Birliyinin ilk noşri olan bu kitab "ROM - Petrol" S.A. şirkətinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunmuşdur.

Tərcüməçi və Azərbaycan-Rumınıya Mədəni Əlaqələr Birliyi bu xeyirxah addımına görə "ROM - Petrol" S.A. şirkətinə və onun rəhbərliyinə dərin minnətdarlığını bildirir.

Kitaba Azərbaycan Yaziçılar Birliyinin üzvü, Mixay Emineskı adına Gənclər arasında Azərbaycan-Rumınıya Mədəni Əlaqələr Birliyinin üzvü Fəridə Hacıyevanın tərcüməsində görkəmli rümin şairi Mixay Emineskunun şerleri və iki poeması – "Dan ulduzu", "Miron və bədənsiz qadın" poemaları daxil edilmişdir.

Mixay Emineskı. Ulduzlardan pay istərəm: Şerlər və poemalar/
Tərc. Fəridə Hacıyeva. B.: Səda, 2001. 124 səh.

ISBN-5-86874-213-3

© "Səda" nəşriyyatı, 2001.

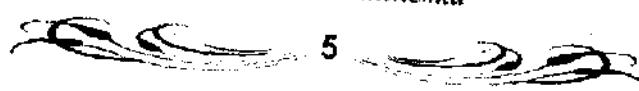
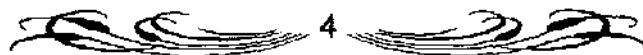
Bunların arasında Alfreda De Vini, Lamartin, Viktor Hüqonun əsərləri və Hafizin ölməz qəzəlləri var idi. Həmin dövrdə Mixay yaradıcıqla ciddi məşğul olur. O artıq "Venera və Madonna" əsərini oxucuların ixtiyarına verir. Bu illər ərzində onun bir-birindən təsirli, fəlsəfi, insanı düşündürən, haldan-hala salan şərləri doğulur. 1883-cü ildə Mixay Emineskə özünün şah əsəri sayılan "Luçferul" poemasını yazar. Mixay Emineskə əksər şairlər kimi ağır, acımacaqlı həyat tərzi keçirmiştir. Bunlara baxmayaraq onun qələmə aldığı əsərlər rumin xalqının mənəvi sərvətinə çevrilirdi. Şairin əsərləri hələ də öz dolğun təsirini itirməmişdir. Ölməz şairin ruhu cuşa gətirən, iç dünyamızı lərzəyə salan poetik, lirik əsərlərini doğmaliqla, incə həssashiqla, böyük məsuliyyətlə öz ana dilime – Azerbaycan dilinə tərcümə etməyə çalışmışam.

Fəridə Hacıyeva

*Yazıçılar Birliyinin üzvü,
Mixay Emineskə adına Gənclər
arasında Azərbaycan-Ruminiya mədəni
əlaqələr birliyinin məsləhətçisi*

Tələbə - M. Emineskə

Sağird Emineskunun yaşadığı Püümunun evi

Vyana Üniversitesi

6 23

Veronika Mikle

6 23 7

Mübarizədə keçən ömür

Hər xalqın ədəbiyyat xəzinəsinin zənginləşməsində iki amilin xüsusi rolu olur. Biri milli ədəbiyyatın yaranması, digəri isə müxtəlif xalqların ədəbiyyatından olan tərcümələrdir. Bu baxımdan Fəridə Hacıyevanın Mixay Emineskudan etdiyi tərcümələr Azərbaycan poeziyasını zənginləşdirməklə yanaşı, Rumin poeziyası barədə biliklərimizi də artırır, bu poeziyanın incəliklərini dərk etməyə, onu sevməyə, qiymətləndirməyə geniş imkanlar açır. İnsan bir şeyi sevməkdən ötrü önce onu özünüküleşdirməli, öz daxili istəyinə çevirməyi bacarmalıdır. Bu isə müraciət olunan predmetə bələd olandan sonra mümkündür. Biz də Rumin poeziyasını, xüsusilə Emineskı lirikasını sevməkdən ötrü ona bələd olmalıdır.

Emineskı haqqında məlumat verməzdən əvvəl ötəri də olsa, Rumin ədəbiyyatının keçdiyi yola nezər salmaq və bu yolda, gözəl şairin izini axtarmaq məqsədə uyğun olardı.

Rumin xalqının vahid və müstəqil dövlət uğrunda apardığı tarixi mübarizənin nəticəsi kimi, 1859-cu ildə vahid və milli Rumin dövlətinin yaradılma prosesinin birinci mərhəlesi uğurla başa çatmışdır (1 dekabr 1918). Valaxiya və Moldaviya knyazlıqları birləşmişdir. Və nəhayət 1877-ci ildə Rumınıya müstəqil dövlət oldu. XIX və XX esrlərdə kapitalist sistemi inkişaf etsə də, Rumınıya hələ də feodal-boyar dövləti olaraq qalırdı. Elə bu səbəbdən də XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəllərində Rumin ədəbiyyatının mövzusu kondli həyatından bəhs edirdi.

1907-ci ildə kondli üsyani qalxdı, üsyanyın yatırılmasına baxmayaraq, bu hadisə ədəbiyyatın

mövzusuna çevrildi. Rumin ədəbiyyatının bu mərhələsinin (şərti olaraq onu birinci mərhələ adlandırmaq) ən diqqəti cəlb edən nümayəndəsi Mixay Emineskunun (1850-1889) doğumu haqqında belə məlumat verilir. XIX əsrin ikinci yarısında yanvar ayının ortalarında İpoteştən olan xırda torpaq sahibi Gcorgi Eminoviç, Botoşanda yerləşən Uspen kilsəsinə gələrək yedinci oğlunu qeydə aldırmaq istəyini bildirdi. 3 №-li yazıda biz Emineskunun doğumu və xaç suyuna salınması faktı haqqında məlumat əldə edirik.

Lakin bu sonəd şairin qardaşı Matey Emineskunun verdiyi məlumatlarla düz gəlmir. Qardaşı şairin doğum tarixini 20 dekabr 1849-cu il kimi göstərir. Bu tarixi şairin yaradıcılığının tədqiqatı ilə uzun müddət məşğul olan Oktava Minaha təkzib edir. Tədqiqatçı şairin doğum tarixini 21 dekabr 1850-ci ilə aid edir. Lakin sənədlərə istinad edilərək, şairin doğum günü 15 yanvar 1850-ci il kimi götürülür.

Emineskunun uşaqlığı haqqında məlumat çox azdır. Amma yazıçının yazılarından, onun barəsində danışılanlardan cətimal etmək olar ki, o çox erkən yaşlarından dünyani dərk etməyə, onu anlamağa çalışıb. Bu işdə onun ən yaxın köməkçisi anası olmuşdur. Evdə özündən böyük bacı və qardaşını biliklərə yiyeşənən görən Mixay onların her birindən nə isə öyrənərək getdikcə inkişaf edirdi. Atasının çox zəngin kitabxanası olduğu üçün erkən yaşlarından kitabların əhatəsində əfsanəvi bir dünya yaşayırırdı və mütləkə onun sönməyən cətirəsine çevrilirdi. Emineskunun tədqiqatçısı görkəmli yazıçı Qala Qalaktion cətimal edir ki, şair ilk iki ibtidai sinfi evdə hazırlanmışdır. Elə ona görə də Çernovtsıda birbaşa üçüncü sınıfə daxil olmuşdur. Elə bu cür

mütaliənin sayəsində də çox erkən yaşılarından bədii yaradıcılıqla məşğul olmuşdur.

Emineskunun ilk qələm təcrübəsi kimi yazdığı nümunələri 1864-65-ci illərə aid etmək olar. Elə həmin ildə, Ruman torpağı olan Transilvaniyadan publisist İosif Vulkanın başçılığı ilə nəşr olunan "Familiya" jurnalında ("Ailə") seri işıq üzü görür. 1866-ci ildə jurnal şairin "Kaş mən də" (şer adlarının tərcümələri N.S.-dir) seri nəşr olunur. Elə bu əsər də şaire məşhurluq gətirir. Şeri nəşr edən redaktor Vulkan şairin soyadını Eminoviç əvəzinə, Eminesku yazar. Elə bununla da bir növ şairin xaç atasına çevrilir. Bundan sonra nəinki şairin özü, hətta bütün Eminoviçlər nəslisi bu soyadı daşımağa başlayır. "Kaş mən də..." şeri mahiyyət etibarı ilə şairin lirik ruhunun yaratdığı məhəbbət simfoniyasının ilk geniş akkordu hesab edilə bilər. Bu şairin lirikasının başlangıcı idi. 1866-ci ilin mart ayından 1869-cu ilin aprelinədək "Familiya" jurnalının sahifələrində Emineskunun bir sıra yeni şerləri dərc olunur. Bu sıradə "Yad ellərdən", "Bukovinaya", "Ümid", "Gecənin sırları", "Eliadaya", "Aktrisaya", "Abidənin məhəbbəti", "F.İ. dostuma" və b. göstərmək olar.

O illərdə Ruman torpağı olan Bukovina kimi Transilvaniya da Avstriya-Macaristan imperiyasının tərkibində idi. Şairin şagird kimi yaşadığı Bukovinada da xalqın vəziyyəti dəhşətli dərəcadə ağır idi.

Avstriya-Macar hökuməti nəyin bahasına olursa-olsun Bukovina əhalisinin mədəni və milli təfəkkürünün inkişafına mane olmağa çalışır. Çernovtsıda alman gimnaziyasının tələbəsi olan Eminesku Bukovina əhalisinə qarşı olan bu təqiblərin şahidi olur. Bu illərdə Emineskunun yaradıcılığında inqilabi mövzular yaranmağa başlayır. Bəşəriyyətin "Qorxu, nifrat və

yalan" üzərində qurulması fikri elə həmin illərdən yaziçinin yaradıcılığına hakim kəsilir.

Dünyagörüşünü mükəmməlləşdirmək üçün atası ona təhsilini davam etdirməyi məsləhət görür. Anasının və böyük qardaşının təkidindən sonra Mixay Vyanaya oxumağa gedir. Şairin yaradıcılığının bu dövrü (Vyanada olduğu illər) onun müasirləri və dostları tərafından ətraflı qeydə alınmışdır. Xüsusilə T.V.Ştefanella və İ.Slavic bu dövr haqqında çoxlu xatirələr yazmışlar. Slavic şairin Vyanaya gəlişini belə xatırlayır. "Ömrünün bu çağlarında həyatın bütün eniş-yoxuşunu, qəm-qüssəni duyan, 20 yaşlı bu gənc, 40 yaşlı müdrik insan təəssüratı bağışlayırdı."

Orta təhsili olmadığı üçün Mixay Vyanada universitetə yalnız azad dinləyici kimi qəbul oluna bilər. Bu status ona mühazirələri azad seçmək imkanı verirdi. Professor Timmermannın rəhbərlik etdiyi təcrubi fəlsəfə kursu, fəlsəfə, siyasi iqtisad, Musafariyanın roman dilləri haqqında oxuduğu mühazirə onun dinləmək istədiyi kurslar oldu. İcazəsi olmasa da, Eminesku saray kitabxanasına yazılır və özü fərdi şəkildə mütaliə ilə məşğul olur. Fransız romantikləri onu xüsusiylə çox cəlb edirdi. O, Alfred de Vini, Lamartin, Hüqo və b. əsərlərini aq gözlükə mütaliə edir, cyni zamanda alman dilini mükəmməl bildiyi üçün, "Ramayana", "Maxabxarata" və Hafızın qəzəllərini alman dilində sevə-sevə oxuyurdu. Bu dövrə şair qələmini nəşr sahəsində də sinayır. Onun ilk nəşr əseri "Vəhşiləşmiş ruh" romanı olur. 1868-1869-cu illər arasında yazılın bu əser elə əlyazması halında qalmış, yalnız şairin ölümündən sonra - 1904-cü ildə işıq üzü görmüşdür. Lakin bu romanın nəşrindən sonra ədəbi tənqidçilər əsərin əlyazması formasında qalmasını daha

məqsədə uyğun hesab edirdi. Bir qisim isə – o cümlədən Q.İbrailyanı belə hesab edirdi ki, “Emineskə böyük şairdir, zəif romançıdır. Lakin İks və yaxud İqrekdən də zəif yazıçı deyil.” Romanın zəif alımmasını şairin o dövrə romantik hissələrin əhatəsində olması ilə izah etmək olar. Bu dövr haqqında şair özü belə deyir: “Mənim düşüncələrim o dövrə tamamilə romantik əhval-ruhiyyənin, məleklərin, iblislərin əhatəsində idi. Mənim qəhrəmanlarım zahirən Bayronun gözəl qəhrəmanlarına bənzəyirdilər...”

Yazıçı “Yazıq Dionis”, “Mənim kölgəm” kimi ciddi nəşr əsərləri ilə yanaşı, uşaqların və böyüklerin çox sevdiyi “Göz yaşıdan yaranmış Fet Frumos”, “Hind nağılı” nağıllarını da yazmışdır. Nəşrlə yanaşı, bu dövrə yaradıcılığının ana xəttini təşkil edən poeziya nümunələri də yaranırdı. Bu dövrün lirikasına “Venera və madonna” şerini misal göstərmək olar. Bu şer təkcə onu tanıyanlar deyil və hətta tanımayanlar tərəfindən də çox ləyaqətlə qarşılandı. Bu bədii nümunə Rumin poetikasına yeni nəfəsin gəldiyindən xəber verirdi. Emineskə bədii yaradıcılıqla yanaşı, eyni zamanda ictimai-siyasi fəaliyyətlə də məşğul olurdu. Məsələn “Timpul” (“Zaman”) qəzetində işlədiyi müddətdə bir sırada publisistik məqalələr yazar, 1848-ci il inqilabının məğlubiyyətinin səbəblərini onun Qərbdən gəldiyi və yeni şəraitə uyğun olmadığı ilə izah edirdi. “Epiqon” əsərində yazıçı bu əhval-ruhiyyəni, yeni məğlubiyyətdən sonrakı pessimist əhval-ruhiyyəni çox məharətlə verə bilmışdır. Bu əsər həm də şairin gələcəkdə yazacağı ən ciddi və maraqlı əsərlərdən olan “Mələk və İblis”, “İmperator və proletar” poemalarının başlangıcı idi.

1869-cu ildə Vyanada yeni tətillər dalğası başladı. Bütün bunlar gənc şairin gözü qarşısında baş verirdi. Bu

hادیسلرə şair artıq romantik mövqedən deyil, bir qədər ciddi, daha dəqiq desək inqilabi mövqedən yanaşır. “Mələk və İblis”, “İmperator və proletar” poemalarında xalqın mübarizəsindən bəhs edirdi.

1874-cü ildə Mixay Emineskə vətənə dönür və “Junimiya” (“Gənclik”) cəmiyyətinin görkəmli nümayəndəsi olan Vasilic Poqorun təqdimatı ilə Yaş şəhərində mərkəzi kitabxanaya müdir təyin edilir. Emineskə bu dövrü ömrünün ən xoşbəxt çağları hesab edirdi. İllarla həsrətində olduğu kitabların əhatəsində yenidən böyük həvaslə çalışmaq ona zövq verirdi. Lakin bu xoşbəxtlik çox çəkmədi. Daxili intriqalar nəticəsində o müdir vəzifəsindən kənarlaşdırılır və məktəb inspektoru təyin edilir. Demokratik tərbiyənin tərəfdarı olan Emineskə inspektor işlədiyi müddətdə cəza üsullarının əleyhinə çıxış edərək tərbiyədə yeni – Didro, Russonun təqdim etdiyi üsulların tərəfdarı olduğunu gösterdi. Elə buna görə də 1877-ci ildən rəhbərlik etdiyi “Timpul” qəzetiñin əsas səhifələrini demək olar ki, bu mövzuda olan məqalələr tuturdu.

1876-cı ildə Kataradjunun başçılıq etdiyi konservativ iqtidar devrilir. Həmin ilin iyun ayında liberal nazir Q.Kitsu Emineskunu məktəb inspektoru vəzifəsindən uzaqlaşdırır.

Bu hadisə şaire çox pis təsir edir. Maddi cəhətdən təminatsız qalan şair hissələrini gizlətməyə çalışır və bu hadisələrə münasibətini belə bildirir: “Siyasət bizim dövlətdə bütün bədbəxtliyin səbəbidir. Xırda siyasi hissələr, böyük siyasetçilərdən intiqam alırlar. Bu çirkin intiqamdır...” Bu hissələri şair şərlərində belə verir:

Kədərlə, ehtirasla,
Ürək oda dönəcək.

Onların lal səsindən
Ağlım qiyam edəcək.
("Mənim tənqidçilərimə", tərcümə edəni
F.Hacıyeva)

Yaşdan sonra Moyereskunun təkidi ilə Buxarestə gələn Emineskə ona təklif olunan növbəti vəzifəsinə heç də sevinmirdi, onu nə gözlədiyini sanki öncədən bilirdi. Bu dövrdə ağır həyatın nəticəsi olaraq bir silsilə sosial məzmunlu əsərlər yazar. Buna misal "həyat" və bu dövr yaradıcılığında xüsusi yeri olan "Məktublar" əsərlərini göstərmək olar. "Məktublar"da şair özünün ədəbi-tənqid fikirləri ilə yanaşı, elmi-pedaqoji görüşlərini də təsvir etmişdir. "Məktublar" silsiləsində elə bil şair nifrətini bir yumruq halında bu dünyanın qolu zorlularının başına yönəltmişdir. Demək olar ki, indiyə qədər onun heç bir əsərində yüksək vazife sahiblərinin, ölkəni idarə edənlərin iyrənc surətləri ilə yanaşı, vətənə, torpağa sonsuz məhəbbət bəsləyən, xalqın ləyaqətli keçmişini ilə öyünən, qürrələnən insanlar bu cür paradoksal sintezdə olunmamışdır.

Emineskə yaradıcılığının zirvəsini "Luçaferul" ("Dan ulduzu") poeması təşkil edir. Bu əsər üzərində şair fasılələrlə sekkiz il işləmişdir. Folklor materialları əsasında yaranan bu əsər fəlsəfi nöqtəyi-nəzərdən çox zəngindir. Əsas ruhu etibarı ilə Lermontovun "İblis"ini çox xatırladan bu əsər maddi aləmdən fərqli olaraq, mənəvi kateqoriyalardan bəhs edir. Hətta Emineskə özü bu haqda belə deyir: "Luçaferul" Lermontovun "İblis"nə yad deyil". Hər bir əsər dövrün tələbindən irəli galır desək, səhv etmərik. Hötenin "Faust", H.Cavidin "İblis" və s. bu kimi əsərlərin maraqlı cəhəti odur ki, onların qəhrəmanları bu dünyanın adı adamları deyil və onların düşüncələri də adilikdən kənardır. Təsadüfi deyil ki,

yaradıcılığının ilk illərində təbiət təsvirlərinə, məhəbbət mövzularına yer verən şair, sonrakı mərhələlərdə insanın daxili aləminin, onun ruhunun, hissələrinin tərənnümünə üstünlük verir.

1872-ci ildə Veronika Mikle ilə tanış olan şairin təkcə həyatında deyil, yaradıcılığında da dönüş baş verir. O, lirikanın yeni mərhələsinə qədəm qoyur. Şair Veronikani ömrünün sonuna qədər həyatının ən maraqlı əsəri hesab edib. Bu məhəbbəti Alkeyin Sapfoya, Myüsscnin Jorj Sanda olan əzablı, lakin gözəl hissələri ilə müqayisə edirlər. Bu hissələri şair özü "Meşə haqqında nağıl", "Göl", "Arzu" şerlərində təsvir edir. Şairin daxili aləmində olan bu dəyişiklik poeziyasına da hopur və məhəbbət hissi getdikcə onu daxili bir tənhalığa çəkib aparır:

Gecə yarı, ağcaqovaq,
Pəncərəmi qamçılıyır.
Sevgilimi yada salıb,
Ürəyimi parçalayıır.

Göydə ulduz sayrışdıqca,
Gümüş-gümüş çayda yanır.
Ürəyimə nur axdıqca,
Narahatlığım dayanır.

("Gecə yarı, ağcaqovaq", tərcümə edəni F.Hacıyeva)

Bu hissələr onun "Tənhalıq", "Səndən nə qədər uzağam mən...", "Xahiş edirəm, qal", "Ayrlıq", "Məhəbbət getdi..." və s. şerlərinin yaranmasına səbəb olur. Emineskunun Veronika ilə məhəbbəti uzun müddət platonik xarakter daşıyıb. Yalnız 1879-cu ildə onlar arasına birlikdə olublar. Lakin bu da çox çəkmir. "Ayrlıq"

şerində şair öz həsrətini çox ağrılı şəkildə təsvir edir. T.Moyereskunun onların ailə həyatına müdaxiləsi nəticəsində 1882-ci ilin övvəllerində izdivacları pozulur. Veronikanın Emineskuya məhəbbəti o qədər böyük idi ki, birlikdə yaşamadıqlarına baxmayaraq ağır xəsto olduğu zaman onu tərk etmir.

1889-cu il iyünün 17-də Emineskü dünyasını dəyişir. Onu Belu qəbristanlığında dəfn edirlər. Vəfatından sonra da Emineskü yaradıcılığına maraq sənmeyir. Rus ədəbiyyatının görkəmli şairləri A.Axmatova, L.Martnov, İ.Aseev, R.Moron və b. dəfələrlə Emineskü yaradıcılığına müraciət ediblər.

Yaradıcılığına bələd olduğum və şerlərində vətənpərvərlik, doğma el-obaya sədaqət, yüksək insani hissləri tərənnüm edən və poetik deyim tərzinə malik olan F.Hacıyevanın poeziyasında Emineskü şerlərinə bir doğmalıq, yaxınlıq var. Görünür elə bu poctik səslişmə Fəridə xanımda Emineskü lirikasına maraq oyadıb. Tərcümə o zaman gözəl olur ki, şairlərin hər biri ruhu ilə digərinə bağlı olsun. F.Hacıyevanın tərcümələrində bu ruhi, mənəvi bağlılığı aydın şəkildə görmək olar. Bu işdə və gələcək yaradıcılığında ona uğurlar arzulayaq.

Filologiya elmləri namizədi N.A.Sadiqova

GÖRÜŞ

Yaşıl meşəm, sıx meşəm,
Necəsən, ay əzizim?
İllərdi qovha qovda
Darıxırdım mən sənsiz.
Neçə illər ərzində
Bir atdaydım, yüyənsiz.

Əvvəlki tək, əziz dost,
Qişın oğlan çağında
Çovğunun uğultusu
Budaqları qoparır,
Çayı yaman dondurur,
Nəğmələr də qovulur,
Göydən qar səpələnir,
Meşa qara bələnir.
Əvvəlki tək, əziz dost!
Qulağında səslənir
Sağmal inəyin səsi.
Bulağa gedən yolda
Ağbirçək sağıcı da
Su gətirə-gətirə,
Oxuyur yaz nəğməsi.
-Əzizim, çaylar şırhaşır,
Vaxt uzanır, zaman axır.
Sən gənc idin, gənc qaldın,
Gəncləşməkdən qalmadın.

Meşəm mənim, qalınlığın
Keçilməz göy qübbəsi.
İller gəlib keçəcək,
Mənim qoca ovsunçum,
Hər an yaşıl, gənc, göyçək.
İl nədir! Əsr dəlinca əsr,
Çayın şırmaqlarında
Ulduzlar da rəqs edir.
Yağışmı, leysanmı bu,
Mavi, göy göz Dunayım,
İrəli yan alıbdi.
Dəyişkəndi adamlar,
Gəzir qarda, yağışda.
Biszə elə durmuşuq.
Yüz illərdi yay, qış da.
Dəyişməzdən dağ döşü,
Mavi kainat geniş.
Ay da, günəş də, göy də,
Bir də yaşıł meşəmiz.

İLHAM PƏRİM

Gecə yarı, ürəyimdə yorğunluq,
Mənim ilham pərim, müqəddəsliyim.
Əynində işqdan, kölgədən libas,
Qanadı üstümdə incə mələyin.

Sənin libasını görünçə o da,
Kədəri arzuya qarışmış gördü.
Özünü uduzmuş saydı eləcə,
Ürəksiz, qorxaraq yel tək görüldü.

Bəlkə sən iblissən, yanılmıram mən,
Zəhərə bələnib dilber baxışın.
Cəhənnəm odundan gizlənir könül,
Nə vaxtsa .. nə vaxtsa .. nə vaxtsa inan,
Məni qoruyardı sənin baxışın.

Bircə an gözünü qaldır, mənə bax,
O solğun üzləri tutuşdurum mən.
Bəlkə də, bəlkə də, bəlkə də elə,
O, sənsən .. o, sənsən, sənsə elə mən.

İNANMIRAM İEQOVA

İnanmiram İeqova,
Sakya, Muni, Buddaya da.
Kor-korana inanmiram,
Mən ölümə, həyata da.

Bunlar yuxu, fərqi də yox,
Ya o, ya da bu dünyada.
Ya ölməzlikdə yox olmaq,
Ya yaşamaq bu dünyada.

Bu müqəddəs sərrin özü
Boş xülyadı, düzün bilsən.
Heç nəyi yer üzündən,
Sən dəyişə bilməzsən.

İnamım yox, mən bələyəm,
Məni öyrətmək nə lazıim.
Özüm bilən məsləhətdi,
Siz yaradın, pozun, yazın.

Antik, klassik kəlməsini,
Bənzətməyin möcüzəyə.
O adlara soyuq, yadam,
Xəyalpərəst qalacağam.
Öz dünyamla, dünyadayam.

GEDİRSƏN SƏN

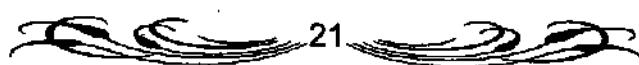
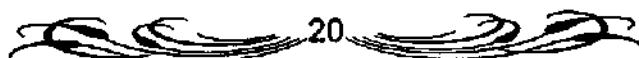
Gedirsən sən, nicatı yox,
Geləcək illər qara.
Vurulmuşam duruşuna,
Gülüşünə, çək dara.

Nə ağrılı alovdu bu?
Məhəbbətim od içində.
Qəlbin məkrli iblisdi,
Özün mərmər biçimində.

Rəngin solğun, gözün yanır,
Mən gözlərin tilsimində.
Həm işvəli, həm də şıltaq,
Sənin nəmli baxışların
Gecələrin ahəngində.

Hər anına göz qoyuram,
Şölkə təki bərq vurursan.
Kirpiyinin tərpənişi
Anlaşılmaz hökmün sənin.
Bu ömrümü qoruyursan.

Gedirsən sən, görən niyə?
Aramızda tel qırıldı?
Mən amansız ağrıclarla
Bu qurbanlıqdan yoruldum.

Getsəm dönən deyiləm,
Hanı titrək dodağın?
Daha ahu-zarımıla
Olammaram havalın.

Qeybətini də edərdim,
Cilovumu itirmişdim.
Bax, beləcə məhəbbətdən
Nifrat doğur, eşitmişdim.

Nələr getdi, gedişinlə
Yollardan kim boylanacaq.
İllər boyu gün-gün, il-il
Hər şey təkrarlanacaq.

Peyiz ötür, ahillaşır,
Duman, göylər şahidi.
Ölü yarpaq qəm içində,
Arzuları solğunlaşdır,
Elə bil ki, naşidi.

Ömür elə ağılsızlıq,
Sərsəmləmə, mərəkə.
Verdiyimiz gör nələrdi,
Aldığımız nədi, nə?
Mənə elə gəlirdi,
Görünməz sonsuzluqda
Bircə an olduq birgə.

Sirlə dolu o anlar
Hardasa gizləndilər.
Mümkün olmayan arzum,
İstəyimi geri ver.
Qəmli, ələmli ömrüm,
Ömürlük səninlədir.

TƏNHA AĞCAQOVAQLARIN ARASINDA

BOŞBOĞAZA SÜKUT CAVABI

Boşboğaza cavab vermə,
Nə tərif et, nə məzəmmət.
Oyna, oynadığın qədər,
Çapan çalan olmaz əlbət.

Mənsə oynayan deyiləm
Yalan-filana, neynim.
Haqqın özü ürəyimdə,
Bax, budu mənim meylim.

Ağcaqovaq tək-tənha
Dolanırdım başına.
Məni hamı tanıyırıdı,
Sən çıxmırdın qarşıma.

Baxdım, baxdım pəncərənə,
Ömrün orda keçər, gülüm.
Məni başa düşən düşdü,
Sən düşmədin, bəlkə ölüm?

Susamışdım sözün üçün,
Birçə kəlmə danışaydım.
Kaş verəydin bir gününü,
Ömür deyil, bir anıma qarışaydım.

Birçə saat sənlə olub,
Əzizləyib hey .. quçaydım.
Həzin səsin qulağında,
O dünyaya mən qaçaydım.

Gözünün baxışları
Yansayıdı işim-işim.
Gecə ulduza dönüb,
Yanardın, alışardın.

Bəxtin ölməzləşərdi
İllər, əsrlər boyu.

Əbədi mərmər geyib,
Gözəlləşərdi boyun.

Elə gözel olardin,
Sənə tay tapılmazdı.
Qar kimi ağı, ilahi,
Qaranlığın içinde
Nurun da azalmazdı.

Sevirdim qəm içinde,
Qəlbim də dil açmışdı.
Təmiz duyğum atalardan
Mənə mirasmı qalmışdı?

İllər ötüb, mən bu gün,
Daha qəm çəkəmmərəm.
Arxamca qəmlə baxdın,
Bu yoldan keçən mənəm.

Sənin boyun, üzün, gözün
Gözlərimdə adiləşdi.
Baxışlarım buza döndü,
Baxışınla ögeyləşdi.

Neynim, duya bilmədin,
Zülmətdə nur işığın.
Sevgimi yandırıydın,
Elə o da olaydı,
Yerlərin yaraşığı.

TƏNHALIQ

Bu da masam, oturmuşam,
Pərdələrim çəkilib.
Peçdə od da alovlanıb,
Fikrim ərşə çəkilib.

Sürü-sürü ağlımdadı
Xatirələr, arzular.
Dil boğaza qoyan deyil,
Gecəni sizanaqlar.

Qəmli qəlbimə sığınır,
İnce, əzablı arzumdu.
Sənki düşən o damlalar
Ayaq altında, xaçpərəstin
Elə bil ki, sarı mumdu.

Hörümçək də öz torunu,
Toxuyurdu otağında.
Künc-bucaqda sıçanlar da
Civildəşir qaranlıqda.

Baxışlarım tavandadı,
Bir qəribə sakitlikdə.
Varaqları gəmirirlər,
Dinləyirəm mən təklikdə.

İlham pərim, tərk et məni,
Nəğmələrə son qoyum.
Tənhalığın boşluğunau,
Varlığımıla qoruyum.

Həşəratlar çox sessizcə,
Düz yamından ötüşər.
Qəmə döner dünyam yenə,
Nəğməm mənlə görüşər.

Hərdənbir, çox təsadüf,
Gecə yarı.
Çıraqımın işaretisi.
Bir hənirti, bir doğma səs,
Ürəyimin çırpıntısi.

Söz dünyamın öz sarayı,
Gah boşalar, gah dolar.
Ağrım-acım, öz harayım,
Arzularla doğular.

Ömür örür, aman,allah,
Nə insafı, nə rəhmi var.
Sevgilimin öpüşümü,
Dodaqların öz etri var.

YENƏ HƏMİN DALANDA

Yenə həmin dalanda,
Pəncərəyə ay düşüb.
Pərdə arxasında sən,
İstəmirsən görüşüb.

Güllənib almalıqlar,
Budaqlar ağırlaşib.
O keçən günlərim də
Bil, qayıtmaz, korlaşib.

Qəlbin o deyil daha,
Baxışın da başqadı.
Mənse elə yollarda,
Dolanıram, baş qatıb.

Vaxt vardı kölgə kimi
Qorxub, yaxınlaşardin.
Sırlı-sehrli, ince,
Kolluqda baxışardıq.

Səni bağrıma basıb,
Unudardım dünyəni.
Sözümüz, səhbətimiz,
Oyadardı hər yanı.

YAT!

Suallar həyəcanlı,
Cavabım o öpüşlər.
Sözlər yoxa çıxırdı,
Nə yamanmış görüşlər.

Göre bilmirdim daha,
Sevənlər gözü kormuş.
İnanımmı bu qadına,
Yoxsa yalan məni yormuş?!

Pərdələri oynatdı
Külək o illər kimi.
Pəncərədən bir daha
Gülüm, baxan deyilsən,
O keçən günlər kimi.

Sən qorxdun, yuxundanmı utandın?
Pəncərəni yağış döysün qoy elə.
Qəmli külək ahunda, amanında,
Sən rahat ol, mənəm, mənəm səninlə.

Niyə qalxdın, heyrətinlə elə bil,
Nə gözləyib, yerdə nəyi gəzirsen?
Nəsə cəhd edirsən yada salmağa,
Zülmət gecəyəmi göz zilləyirsen?

Uzan, vallah seni dinc qoyacağam,
Sən uyu mən isə hələ oyağam.
Nə qədər xoş olur təklikdə qalmaq,
Qoruyam yuxunu, nəsə oxuyam.

Mürgülü üzündən həzz alacam mən,
Sessizcə kitabı qoyacam yerə.
Ruhuma qovuşub səssiz-səmirsiz,
Qəmimi atacam elədən-ele.

Necə də bağırma basmaq istərem,
Həm də dodağının həsrətindəyəm.
Yuxuda ağuşun ehtirashıdı,
Sən dincəl, əzizim, mənəm təntiyən.

Körpəm mənim, kirpiyini qırp da yat,
Narahat etmərəm, ay yaraşığım.
Qoy nurlu yuxular qismətin olsun,
Mənim məhəbbətim, nur qarışığı.

Yenə də kitabı vərəqləyirəm,
O qədim saatın tiqqıltısında.
Yat, ömrüm, həyatım, sevincim, doğmam,
Mənəm gözəlliyyin astanasında.

DEYİRSƏN Kİ, YÜNGÜLCƏ SEV

Deyirsən ki, yüngülçə sev,
Zarafatla, elə-bełə.
Ehtirasmı, ağıl üstün,
Fransız ruhlu şe'rlərin,
Gəzən deyil dildən-dilə.

Mənasızdı çalışdığını,
Nə hənekçi, nə təlxəyəm.
Nə dərdimin ustasıyam,
Nə də cinas dəlisiyəm.

Gülüb, qıvırcıq başını
Çiynam üstə söykəyirsən.
Sən bilirsən, anlayırsan,
Zarafatdan gen gəzirəm.
Mənim dəlim, neyləyirsən?

Mən də sənə zidd gedirəm,
Qısqanıram, neylim, gülüm.
Heç də narazı deyilsən,
Mənim ciddi məhəbbətim,
Səninkidi, sənin, gülüm.

PƏNCƏRƏDƏN O YANA PAYIZDI

Pəncərədən o yana sürüynən sarı yarpaq,
Yağış pəncərənə qamçılardur.
Köhnə məktubları oxuyursan sən,
Gözünün öündə keçənlər durur.

Bəzək-düzəyinlə başını qatıb,
Yox olub bu payız qonaqların da.
Tək-tənha oturmaq nə qədər xoşdur,
O şirin arzunun qanadlarında.

Oturub arzumu oxşayıram tək,
Qatı duman məni alıb qoynuna.
Elə xumarlanıb yuxu görürəm,
Nağıldan bir pəri girir oyuna.

Cırılıt, döşəmə taxtasındadı,
O gözəl libası azca yellənir.
Nap nazik, lap zərif barmaqları da
Kirpiyim üstündə hey ... diyirlənir.

QƏMİN NƏ OLDUĞUN BİLMƏYİR ÇOXU

Qəmin nə olduğunu bilməyir çoxu,
Şad-xürrəm, fiksiz yaşayır onlar.
Bir az da qaygısız, nəşeli, xumar,
Onların açıqdı keçilməz yollar.

Bir söyle, oxşarım varmı onlara,
Gözlerin arzuyla yanıb-alışır.
Mən qədər qəlbini duyan oldum?
Qaranlıq dənizdə mayakımsan sən.
Necə də nur kimi, yanıb alışır.

Gecə zülmətində qeybə çıxdım mən,
Ömrüm köpüklənib, yox olub, itdi.
Bu yerin, bu yurdun gözəlləyinə,
Bilmədim nə oldu, əlimdən getdi.

O uğurlu, xoşbəxt anım yetişdi,
İnsanlara ürəyimlə yovuşdum.
Dərdlər mənə yaxın oldu, nə işdi?
Aman, allah, mən tanrıma qovuşdum.

XATİRƏLƏR

Xatirələr karvanı
Keçəni yada salır.
Sənin, sənin yanına
Gecələri aparır.

Ulduz, həmən ulduzdu
Köhnə evin başında.
Məni tovlayır, bir bax
Nuru yenə qarşısında.

O həlim ay da çıxır
Palıdığın üstündən,
Sevgimizin səsini
O alırdı köksünə.

Sonsuz sevgi naminə
Qucaqlaşış and içərdik.
Ağ yasəmən qarşımızda,
Günü onla keçirərdik.

Eşqim sönə bilərmi,
O günlərə üz tutsam?
Sellər coşub-çağlayır,
Sarı simi ovut sən.

Ay da palıdlıqdadı,
Səssizliyə calanır.
Gözlər inci dənəsi,
Nə yaman xumarlanır.

ÖMÜR ÖTÜR, QOCALIR

Ömür ötür, qocalır
Addım-addım, günbəgün.
Heyran edir ucalığı
Nədən, niyə, de görüm.

Baxışının bir anı
Külə döndərir məni.
Adı qadın deyil, yox,
Nədir qəribəliyi?

Onda ömrün mənası var,
Susması qəm, sözü nurdu.
Səsi ən şirin nəğməm,
Heç bilmirəm, nə ovsundu.

Hədsiz qəmə məhkumam,
Yol gedirəm mən lal, kar.
Gözəlliyyin sırrını
Demə, duymağə nə var.

BOŞ DÜNYADAN ƏL GÖTÜR

Boş dünyadan el götür,
Yalvarram, dirlə məni.
Sevgimə qərq edərəm,
Mənə versən qəlbini.

Gəl, birlikdə dolaşaq
Əyri-üyrü cığırla.
Göldə nadinc dalğalar
Gecə meşəyə uyub,
Söz-söhbətə çıxırlar.

Ulduzun rəngi bəyaz,
Çırpinib səpələndi.
Xiyaban səs-səmirsiz,
Qulaqları səsdədi.

Saçların ketan rəngli,
Açılib höruklerin.
Kimse
Yox, gecə yarı.
Qoy qucum, qınama gel,
Gözəldi gördüklerin.

Dünyadan xışltı, səs,
Tütək naləsi gəlir.
Fıstıqlar arasından
Ay gəyü yarıb gəlir.

Yaşıl meşə cavab verir,
Ovsunmudu tütək səsi.
Sənin adət, vərdişlərin
Surətinin titrəməsi.

Gah nazlanıb astaca,
Uzaq edirsən məni.
Baxıb lətif, səssizcə,
Tapacaqsan sırrımı.

Göl də xəfif şırnaqlanır,
Gümüş-gümüş ay üzündə.
Şəfəqləri işinməyib,
Tənhalığın bil, özündə.

Çiləndikcə köpükler də,
Ləpələrlə ikilikdə.
Dünyam yaman yırğalanır,
Narahatdı səssizlikdə.

Budur, siman əks olunur,
Dolğun, həlim, nur üzün.
Məlahətli, lətif, incə,
Tekrarsızsan bil, özün.

Göylər dağ dərəsimi,
Badəmi təpələrdə?!
Üldüz həmail səpir
Göydə, həm ləpələrdə.

Cökənin, otun ətri
Məni heyran edəcək.
Qovuşub ürəklər də,
Əzizim, burda təkik,
Bir kimsə görməyəcək.

Dalğavari dumana bax,
Qadınım qədər ince.
Nur xoşbəxtdi, rəngi gümüş.
Ayın nuru sevənlərə,
Dönəcəkdir sevincə.

YUVADA QUŞLAR DONUR

Yuvada quşlar donur,
Yuxum yaman pozulur,
Güçüm yox daha.
Budaqdı pənahları.
Gecəniz xeyrə qarşı.
Meşə yatıb, ancaq bə'zən
Bulaq xəlvət köks ötürür,
Yuxudadı bağçada gül.
Şirin yuxuya qarışan.
Qu quşudu üzüb gedir,
Sahil boyu qamışlıqda,
Rahatlanıb yatmaq üçün
Başın üstə məleklerdi dolaşan.

Gecənin sirlə dolu,
Möcüzə nağılında
Göydə ayın sureti,
Ahəngiyə, nazıyla,
Dərdsiz, qəmsiz
yatışan.

MƏNİM TƏNQİDÇİLƏRİMƏ

Güllər çoxdur yer üzündə,
Gül var-ətri könül sökür.
Doğulmamış, mənfur ölüm
Bu gulləri qırıb tökür.

Qafiyəni qurmaq asan,
Nə məntiq var, nə həyəcan.
Boş sözləri düzüb elə,
Mən də nəğmələr qoşacam.

Kədərlə, ehtirasla,
Ürək oda dönəcək.
Onların lal səsindən
Ağlım qiyam edəcək.

Fikirlərim qapı döyür,
Gen dünyaya yol axtarır.
Ömrün astanasında
Yeni ruhda söz axtarır.

Sirlə dolu ömrün üçün,
Qəmlə birgə çılgınlığın.
Varmı görən bir məhkəmə?
Görə bilək baxışında
Buza dönmüş soyuqluğu.

Göylər üstümə gəlir,
İlahi bolaya bax.
Haqqı görməyə gəlir,
Hardan o sözü tapaq.

Tənqidçim, dediyin nə?
Sən sonsuzsan, canın yox.
Qafiyəyə nə var ki,
Fikrin, həyəcanın yox.

ƏLVİDA

Səni görən deyiləm,
Əlvida, allahla ol.
Qarşılıyan deyiləm,
Gizlətmirəm.
Qınama, yaşa elə,
Coşqun halım soyuyub.
Qadınların yaxşısı
Məni tək-tənha qoyub,
Unudub.
Artıq qismətim deyil,
Məst olam, o vaxtlar tək.
Yenə, yenə dəmlənəm,
Əsə ürək.
Mənfuram, üzülürəm,
Bir kolluqda səsizcə.
Səni görmək ümidi
Pəncərədən:
Ah, necə xoşbəxt idim!
Səninlə keçən günler,
Ay ovsunu doğradı
Nuruyla.
Qəlbimdə xelvəti
Yalvarıram mən.
Gecə bitməsin deyə,
Ömürlük mənimlə
Qadının
qalsın deyə.

Gecə xışlıtsında
Eşqin səsi gelirdi.
Yada salmaq olarmı,
Bunu bilmək
Çətindi.
Dinləmek nəsibdirse
Sadə piçiltləri.
Nağıla dönüb çoxdan
Elə məni qorxudan
O günlər.
Əgər aynalı gölə
Ay da göz dikib baxsa.
Mənə elə gəlir ki,
O vaxtdan bəri ötən
Yüzilliklər.
O ilkin axşamları,
Görə bilmərəm daha.
Tutqunluğun ömürlük.
Əlvida, əlvida.
Sən hazırlsan
batmağa.

BURULDU MEŞƏYƏ QIZ

Buruldu meşəyə qız,
Mənsə izinə düşdüm.
Budur, çəşib bir an qız,
Baxışım yerə düşdü.

Bilmirəm, nəsə dedim,
Dərindən nəfəs aldım.
Gözəl ətrafa baxdı,
Bir cavab da almadım.

Ürəklə yaxınlaşdım,
Nə olub, heç bilmirəm.
Gül yanaqları allandı,
Əlin çekdi, mən dinmirəm.

Yüngül çekib ağışuma,
Şəfqətlə qızı baxıram.
Yaxın durmur baxışına,
Deyir, oyundan çıxıram.

Sevinirmi, sevimmirmi.
Heç bilmirsən, nə haldadı.
Dodaqlarını öpürəm,
Gözünü də, ah... bal dədir.

Ehtirasla queub onu,
Ürək vurur dona-dona.

Sənə mənlə yaxşıdım
Sevirsənmi, al boynuna.

Osa dedi çox astaca,
Gizlətmirəm, yarım sənsən.
Qımışaraq gülümsədi,
Hərdən kobud olursan sən.

QAL, NƏ OLAR

Qal, əzizim, mənimlə ol,
Mənəm şəfqətlə sevən.
İnan səni yetirərəm,
Arzuna, sevə-sevə.

Şahzadəyə oxşarın,
İti, qara gözlərin
Suya, gölə dikilib.
Xərif ləpələr üstə
Dalğalara dikilib.

Ot qalxıb, yırğalanır,
Ləpənin uğultusu
Səni başdan çıxarıır.
O maral sürüsüdü.
Düşüb onun sehrinə,
Ürəyini qoparır.

Ovsunlanıb məst olandan,
Həzin-həzin oxuyursan.
Yalın ayağı uzadıb,
Büllür suyamı qoyursan.

Hey... baxırsan dolmuş aya,
İşittiya, bu göldən.
Ömrün bir anla görüşür.
Elə bil şirin anlar,
Min illərdi ötüşür.

Meşəlik piçıldayır.
Mən də onla göz-gözə,
Hayına hay verirəm.
Baxıram gülə-gülə,
Qarşımdadı çöl-düzən.

Yenə, yenə qayıtsaydım,
Anlamazdım heç nə mən.
Nə sıx, qalın meşəliyi,
Ağaclığı, meşəciyi,
Ayırmazdım, bilirəm.
Bu günahı keç məndən.

Şirin xatirələr,
Sus, dinmə, bəsdi.
Unudam xoş anı,
Unudam gərək.
Bir anın sevinci,
vallah əbəsdi.
Ağuşum bir anda
boşaldi, neynim.
Ömrüm qocalıq mənim.
Sənsə elə bil, gülüm,
Ölümə yetdin.

MƏN SƏNDƏN UZAĞAM

Peçin qarşısında,
Yarı qaranlıq
Keçən günlerimin
dərdi-sorını,
Beynimdə gəzdirib
qoruyacağam.

Səksən yaşı
bir qoca.

Mənə elə gəlir ki,
Qışdan qocayam,

qoca.

Yoxluğun qəm ağacım.
Qəmdən uçayam,

uea.

Xatirələr
damla-damla
göz önündə.

Sevinc, kədər
ürəyimin özülündə
hey...doğulur.

Külək pəncərəmi
Elə bil döyür.

O sırlı-schrli
kələfin ueu

Ağlıma yol salıb,
özünü öyür.

Yarım toran,
qaranlıq.

Sən gözümün önündə.
Əllərin bumbuz, soyuq,
Yaş daması gözündə.
O soyuq əllərinlə,
Qecur,
qucursan məni.
Nəsə sözün var sənin,
Deməyə taqətin yox.
Ah... kəsilir nəfəsin.
Bir lətif məhəbbəti,
İki simmiş qisməti,
Sixiram öz qoynuma.
Öpüşə qərq edirəm,
Girib sevgi oynuna.

GECƏ YARI, AĞCAQOVAQ

Geca yarı, ağaçqovaq,
Pəncərəmi qamçılayır.
Sevgilimi yada salıb,
Ürəyimi parçalayır.

Göydə ulduz saygışdıqca,
Gümüş-gümüş çayda yanır.
Ürəyimə nur axdıqca,
Narahatlığım dayanır.

Ay da aşkara çıxdı,
Tufan da uzaqlaşdı.
Xatire sənlə birlə,
Ürəyimdə dolaşdı.

ARZUM

Gel meşəyə, sakitliyə,
Çınqıl çayla piçildaşır.
Otdan xalı döşənibdi,
Budaqlar da yerə enib,
Göy otlarla qarşılaşır.

Odlu ağuşum gözlər,
Səsimə səs ver, gel.
İlk görüşdə üzündən,
Rübəndi salacam, gel.

Həyəcanla cləcə
Oturmuşuq sən və mən.
Hörüyünə düşəcək,
Xoş etirli yasəmən.

Gül ətrindən məst olaraq,
Səni sıxacam köksünə.
Ac-yalavac dodağımıla,
Qonacağam gül üstünə.

Xoşbəxt yuxu görəcəyik,
Sevgimiz dillənəcək.
Quşlar səs-səsə verib,
Küleyin, çayın səsi,
Birlikdə dillənəcək.

Yorğun, yuxulu meşə,
Nəgmələri eşitcək.
Bizim hər ikimizi
Güllərə qərq edəcək.
Baxıb pak sevgimizə,
Eləcə sevinəcək.

QÜRBƏTDƏ

No vaxt gülər açsa, hamı sevinsə,
No vaxt şənlik olsa, hər yan nur saçsa,
Ağlayan ürəkdi, dördli, kədərli,
Məni qınamayın, clima qaçsam.

Dözülməz ağrıyla ürək dərd çəkir.
Qəlbim nəgmələnir qəmin içində.
Üzülmüş ürəyim iztirab çəkir,
Könlüm əldən düşüb, qəm biçimində.

Doğma dərələri görmək istərom,
Şəffaf bulaqların bülhur eksini.
Dolanım dolanbac meşələrimdə,
Uşaqlıq çağında sevdiyim kimi,
Qoy qatım səsinə kövrək səsimi.

Yenə əvvəlki tək, sadə climin
Kəndli daxmaların salamlayaydım.
Yenə də qoşulub saf insanlara,
Qəmiylə, toyuyla bir dolanaydım.

Öz doğma climda çox istərdim mən
Elə bu evlər tək, sadə ev tıkəm.
Baxıb pəncərədən o yüksəkliyo.
İstərdim buludu, şimşəyi görəm.

Kaş güllü görəydim çölü, çəməni,
Mənə toxuyaydı sevgi çələngin.
O azad uşaqlıq səsim coşayıdı,
Görəydim yenə də nadincliyimi.

Obamda bulağım xoş uğultusu,
Sakit məşəmizdə quşların səsi.
Həzin piçiltimi? Yarpaq tərpənir,
İçimdə dillənir arzumun səsi.

Mən xoşbəxt olardım arzum çin olsa,
Elimdə, obamda görünəydim kaş.
Alovlu fikirlər yenə də məniə,
Yenə o çağlarda görünəydim kaş.

ARONA PUMNUNUN ÖLÜMÜNƏ

Bukovina, qara geyin, yasdasan!
Yaşıl sərv ağacı bələnmiş sənə.
Aydın sabahının oğlun itirdin,
Yandı, qırub etdi, batdı o ulduz,
Bir yoxa çevrildi, itdi hardasa.

Yayılır hər yana qəmlı fit səsi,
Titrəyen mis zəngin öz zənguləsi.
İlahi, bir dahi, qayğıkeş insan
Getdi ölməzliyə, qayıtmaz daha,
Qayıtmaz, qayıtmaz nurlu sabaha.

Getdi bu dünyadan ağıl dəryası,
Mələklər dövrəyə alacaq səni.
Səmavi nəgmələr, sırlı kantata,
Çiçəkdən hörukler hörüləcəkdi,
Ən gözel çələnglər qucacaq səni.

Bukovina ağlar, ahu-zara bax!
Göz yaşı içində doğulduğu yer.
Ruhudu göylərə yol açıb uçur.
Milli qürurumuz ələm içində,
Uşaq da, qoca da ağılar deyər.

Ardınca qəm, kədər yol salır elə,
Səni yada salıb, ağlar oğullar.
Uyumuş qəlbində minlərin qəmi.
Həzin nəğmələrin ahi-aməni,
Dinəcək əbədi ruhlar aləmi.

58

GÜLÜM NƏ VAXT GƏLƏCƏK

Cənuba uçdu quşlar,
Sarı yarpaq
Pahidi incidəcək.
Tənəklər titrəmədə,
Gülüm nə vaxt geləcək?
Gülüm nə vaxt geləcək?

Yenə gel ağuşuma,
Mən odlanım tüstünə.
Başımı qoyum, gülüm,
Elə sinən üstünə,
Elə sinən üstünə.

Necə gəzərdik sənlə,
Çıxardıq təpələrə.
Əllərimə alardım,
Elə səni öpərdim,
Elə səni öpərdim.

Çox qadının gözləri
Şimşəyə dönüb, dostum,
Kor edir gözümüzü.
Ay mənim, əziz dostum.
Ay mənim, əziz dostum.

59

SEVGİM GETDİ

Bəli, getdin, sevgim mənim,
Yox olub itdin zülmətdə.
Keçmiş nəgmələrindən,
Ayrılacam zillətlə.

Pərişanlıq möhrü qoyub,
Əllerin də soyuq, bumbuz.
Deyir dinmə, sus eləcə,
Düşüncələr ögey, sonsuz.

O gur bahar suları,
Göydə nə qədər ulduz.
Məhəbbətim iztirab,
Ay keçən nəgmələrim,
Dəfn elədim, yox olduz.

Hədsiz dərinliklərdə,
Eşq nəğməsi doğuldu.
Göz yaşımıla yuxuda,
Elə bil ki, boğuldum.

Dəfələrlə inan, sənə,
Hönkür-hönkür oxumuşam.
Varlığım da dərd içinde,
Bəlkə elə yoxymuşam.

Surətini itirmişəm
Mənim uzaq ulduzumun.
Qara bulud yox elədi,
Ölüm gəldi yol uzunu.

Səssizlikdə öz nurum,
Qəlbimin əzəliyidin.
Ulduzlardan da gözəl,
Könlümün mələyiyyidin,
Könlümün mələyiyyidin,

Payızın son günləri
Yarpaq da rəqs edəcək,
Çöl çəmənim əsmədə.
Gülüm nə vaxt gələcək?
Gülüm nə vaxt gələcək?

AY ANAM

Mən də yalqız, sən hardasan?
Arzuların doğuldumu?
O dupduru qəlbin ilə,
Həyat, arzunla doldumu?

Nağıllarda olan kimi,
Sən görüşümə gələydin,
Har yan sükut içindədi,
Nurlu ayıda görəydin.

Nə qəribə, öz sehriylə
Sevgim ötdü yuxarı kimi.
Çox ccazkar gözəl idi,
Gedəsiydi yuxum kimi.

Ölümsüzlük varlığında,
Ölüm sənə yaraşmirdi.
Onun dolu surətini
Ölüm necə qarışdırıldı.

Bəlkə cənnət bağımızda,
Xoşbəxtmişik, dadın bildik.
Eh... unudub yer üzünü,
O günləri biz itirdik.

Bəlkə yerimiz də yox,
Bu sinaq dünyasında.
Paklıq sevinci, nurmۇ?
Yanır qəm yarasında:

Anam, əzizim mənim
Yarpağın xışltısı
Səsina sos verəcək.
O zülmtər gecələrdə
Ələmli, qomlı qəbrin
Tək məni səsləyəcək.
Qara, sal daşın üstə
Başın əyib akasiya.
Külək yellənir üstən.
Budaqlar arasından
Yenə səsindi gələn...
O, əbədi gələcək.
Əbədi yatacaqsan
Torpağın arasında.
Dostum mənim,
Nə vaxt ölsəm,
Qəbrimin üstündə,
Göz yaşı tökmə.
Bir budaq qır cökədən,
Qollu-budaqlı olsun.
Qaygılarla ək onu,
Suyu-gözyaşım olsun.
Qəbrimin başına
Kölgə salacaq...
Əbədi kölgə.
Cənazəm əbədi
Bürda qalacaq.
Əgər biz birlikdə,

Ölsek bir anda.
Yox, dəfn olunmayaq
Sərdabələrdə.
Qəbrimi qazsınlar
Yalçın sahildə.
Birlikdə, bir qəbrə
Qoysunlar bizi.
Yenədə qoynuma
Sığınacaqsan.
Duyacaq bu torpaq
Hər birimizi.
Çayın göz yaşları
Axır əbədi.
Biz də yatacağıq
Sənlə... əbədi.

BİRCƏ ELƏ DƏFƏ

Ürəyimin başına
Əlini sıxa bilsəm.
Baxışımı çəkmədən,
Gözünə baxa bilsəm.

İçib əcəl zəhərini
Sənin ağuşunda özüm,
Gedərdim bil, əbədi
Hara yan alsa gözüm.

Kimsəsiz və tək-tənha,
Artıq ölməyə hazır.
Taleyim, qismətim bu,
Bəxtimi özü yazır.

NİYƏ YANINA GƏLİRƏM

Niyə, canım, yanına can atıram,
Çünki sənsiz qəlbim elə olur lal.
O kinli fikirlər toxunmur mənə,
Qoy pisləsin, dözən mənəm, nə olar.

Təhqir edib, şerimi yamanlaşın,
Edama aparsın körpələrimi.
Kövrək nəğmələrin tənqidçisi sən,
Mənim qızıl saçım, doğmam, əzizim,
Qədrini bilirsən nəğmələrimin.

Sevgi, ölüm durmadan çəkişmədə,
Ölümə gedirdim şövqlə, maraqla.
Yoluma sən çıxdın qəfildən mənim,
Əziz dost, özünsən kövrək nəğməmin.

FÜSUNKARLIQ VƏ ZƏHƏR

Füsunkarlıq və zəhər
Qəlbimdə dolaşmaqdə.
Gülüşün heyran edər,
Xeyir, şər yarışmaqdə.
İnan, vallah, varlığımı,
Ölümə mən hazırlam.
Gözəlliyyin özü sənsən.
Sevgim hədsiz,
Sonsuzluqda azıram.

LEUTARIN NƏĞMƏSİ

Gedə-gedə inam itib,
Qəm yuxulu zamanda.
İllər boyu kafir kimi,
Mən gedirəm nağılların
Anlaşılmaz ahında.

Səhralıqda moizəyəm,
Sinan saz fəryadiyam.
Ölə-ölə gedirəm,
Hayır-küyün yanındayam.

Müqəddəs yağıñ ətri
Əzabla, əziyyətlə
Dodağımı dondurur.

Qu quşuna oxşaram.
Çaydan bumbuz su içib,
Dodağımı dondurur.

Arzular yorğunlaşıb,
Fikrim susub başımda.
Qartal idim qayalarda.
Elə, elə xaç olaydım,
Qara günlü baş daşımda.

Əməlimin mənası nə?
Görüçülük deyil asan.
Dünyam məni eşitmirsə,
Alınarmı ulduzları
mən oxusam?

DOR DİRƏYİN ATIB GEDİR

Dor dirəyi atib gedir,
Sahillər dərdsiz, qəmsiz.
İllər boyu sindiracaq
Külək, dalğa ölümsüz?

Qış quşlara hoy deyir,
Qovut bu genişlikdən.
Dənizdə batanı var,
Dalğalar külək kimi.
Odamı sərbəstlikdə?

İdealım, and-pcymanım,
Bəxtim soyuq, könülsüz.
Yer üzündə qaçhaqaçıdı,
Yer üzündə qovhaqov,
Dalğa, külək ölümsüz.

Məyus nəğmələrimdə
Bilirəm mən, geləcək!
Duyğulu fikirlərim.
Məcburi, cəzb cdərək,
Hər yanı gəzdirəcək,
Azad dalğalar, külək.

SEVMİRƏM YER ÜZÜNÜ

Sevmirəm yer üzünü,
Məni anlayan da yox.
Axı nə üçün, niyə
Çatmadım məqsədimə?

Haqsızlıqla qəlbim dolu,
Yorğun düşüb əzablardan.
Hədiyyəsi ələm, qəndi,
O da artır yorulmadan.

Xəyallarda hey uçuram,
İdealımı mən gəzirəm.
Məndən uzaq arzuları,
Xoşbəxtliyi eh... gəzirəm.

Əlçatmayan xəyallar,
Sonu görünməz onun.
Ömrümü də verərdim.
Başa düşməsəm də mən,
Bircə anını onun.

Necə də şahlıq edir
Bir sakit səhralıqda.
Beləmi şahlıq edir
Ulduz, dəniz altında.

Bəlkə də o eşitmır
Gileyi, ah-naləni.
Hərdən soyuq dalğalar
Yaxalamaq istərdi
O qəmi, o ələmi.

Əvvəller də axızıb
Hər saat, hər anbaan.
Axır acı göz yaşı
Məqsədsiz və nahaqdan.

İndi hara göndərim,
Qəmi hara sovurum?
Xəyallar göy üzündə,
Əlçatmazdı gözümüzə.

Əbədi sırrə döndü,
Bağışlamam özümü.
Aydın, nurlu yuxularım
Yuyacaq günahımı.
Əlim göydə, deyəcəyəm
O tanrıma sözümüzü.

Sən müqəddəs ikonasan,
Paklığınla əbədi qal.
Başında tac gələssənmi?
Hardasan, yar, hardasan, yar?

FİKİRLƏR VƏ SURƏTLƏR

Xeyallarımın oynunda,
Fikirlərimin qoynunda.
Yazdım ömür kitabımı,
Uşaqlığımın çağını.

Xoş anlar axtarmayın,
Səhvələr nə qədər desən.
Gecələri izləyib,
Xoş xəyalə dönerən.

Qanunlara yadam, yad,
Xülyalar mənə bəsdi.
Yolda sindi qol-qanad,
Nəğməni ağrı kəsdi.

Fikrim qəlbə od salıb,
Eləcə sıxılmışam.
Təmtəraqlı, çox parlaq
İbadət libasında
Nəğmənlə yoğrulmuşam.

Bənzəri olsun gərək,
Qədim Nil türbəsinə.
Şahanə sərdabədən
Nil suları görünə.

Sfinkslərin xiyabanı,
Sütunlar yol boyunca.
Səni inandırırlar.
Qapının o tayında
Dünyam möcüzə dolu,
Tapmacadı, tapmaca.

Pillələrə gedən yol
Xəyali kölgələrdi.
Nəhəng çanağın üstə,
İnsanla qəm, kədərdi.

ELƏ TƏRAVƏTLİSƏN

Elə təravətlisən,
Neyə bənzədim səni.
Albalı çıçayısən.
Mələksən, zühr etmisən,
Həyatımın yolunda,
Qəlbimin göyçayısən.

Gəzinirsən xalça üstə,
İpəkdəndi arqacı da.
Ayağından başa qədər,
Sən üzürsən
Yuxuların qucağında.
Ağ mərmərdən mələyi
Ötüb bəzək-düzəyin.
Qəlbimi dəlib keçir
Göz yaşın, səadətli
Baxışının süzməyi.

Yuxudakı məhəbbətim
Oynaq, şuxdu, ləpəldidi.
Arzularımın pərisi
Gülümsemə, sən güləndə
Elə bil ki, gözəlliyyin
Bünövrədən kölgəldidi.

Gecənin şövqü sənsən,
Kor olacam qəfildən.
Odlu piçiltaların,

Həyəcanlı ağuşun,
Məni salacaq əldən.

Vicdanımın səsi gəldi,
Od baxışın kölgələndi.
Qəti, sərt soyuqluğun,
Arzulara bələndi.

Sən gedirsən, anlayıram
Belə bir qəm görməmişdim.
Qayıdan da deyil daha.
Qəlbimin sonasını
Sən demə, itirmişdim.

Günahkaram, xəyalmış bu,
O gizlin günlərimiz.
Keçmişdə qara ulduz,
Ölməz məhəbbətimiz.

O sərhəddi, son həddi,
Onda dəniz, çöl, düzən.
Sən də duya bilmədin
Bu cəlali, sözün nə?

Sevən yox, görən nədən,
Əbədi sevgi varmı?
Belə alovlu ağrı,
Tanrımanın payıdırını?

ULDUZLARDAN PAY İSTƏDİM

AH, NECƏ QƏMGIN KÖNÜL

Ah, necə qəmgin könül,
Ömrümə nəsib oldu.
Haqsızlıq əzablarla,
Günüm əzəldən doldu.

Ruhu qapalı könlüm,
Min yalanla üzləşib.
Eləcə gözü yolda,
Ümidiylə sözleşib.

Əzablamı sürünmək,
Lənətliyəm, bəxti kəm.
Gecənin dalğaları!
Aç qoynunu, quc məni,
Mən də deyim xoşbəxtəm.

O əlçatmaz ulduzlardan
Pay istədim qismətimə.
Qıvırıcıqlı, qızılı saç,
Yaqut dodaq, öz təbiyle.

Əllərin ilan tək çevik,
Göy gözlərin işim-işim,
Arzulanan o görüşdə
Qolun boynuma dolaşın.

Sən özün gəldin, çağırıssız,
İstəyim sən, sən də gəldin.
Xoşbəxtliyim sovgatındı,
Sən olmasan mən neynərdim.

Sən özün gəldin, dinməzcə,
Başını qoydun ciynimə.
Heç özüm də baş açmırıam.
Bəxtimə bax!
Heyran qaldım hədiyyəmə.

FET-FRUMOS, CÖKƏNİN OĞLU

Allaha söz vermişəm,
Ona gəlin olmalı.

Blanka, körpəm, dirlə,
Şərəfsiz doğuluşun,
Qurbanla yuyulmalı.

Mələk donunu geyib,
Dağlarda məhkum olsan.
Özünçün tam rahatlıq,
Mənə pak ad alarsan.
Atamın qəbahətin
Çəkmeyə həvəsim yox.
Həyatımın xoş anları
Oyun, rəqs, bir də ki, ov.

Oxumağa səbrim çatmaz,
Buxurdanın tüstüsündə.
Saçlarımı kəsəcəklər,
İsinmədən istisina.

-Tərk edəssən yer üzünü!
And içmişəm, sözüm dönməz.
Müqəddəs ocaq yolumuz,
Səhər erkən gedirik biz.

Blanka dalğın, gözü dolub,
Bəlkə qaçıb, sürgün düşsün.
Səmərəsiz borca bir bax,
Heç bilmir ki, nə düşünsün.

Tövlədən qız götürür
Qaçağan ağ atını.
Ağlayaraq darayır
Həm pirpızlı yalını.

Yəherləyib atı çapdı,
Başı köksünə düşdü.
Cürəti də yox baxmağa,
Eləcə yolla ötüşdü.

Cığır ilə, dərə boyu,
Çapır, çapır meşəliyə.
Al rəngində günəş çıxıb,
Nur paylayır şö'ləsiylə:

Ox kimi şəfəqləri
Kölgəlikləri desir.
Yarpaqlar qan ağlayır,
At çapır, arılar da
Bu hay-küyə girişir.

Bir cökənin yanında
Durub meşə ortasında,
Bulaq başı sırlə dolu,
Ürəyi də ovsunda.

Bir an durub Blanka baxdı,
Təmtəraqlı gənc yanında.
At boynunu endirərək,
Kürən atla, öz oynunda.

Gəncin gözü nurdu yanır,
Nurdan arzu doğulur.
Saçının qıvırıcığı
Taçı, başa qoyulub.

Gümüş buynuzu qalxızdı,
Sehri səs havaləndi.
Tanımadığı oğlana
Vuruldu, qəlb yaralandı.

Qara, qırvım saçları
Toxundu gözəl qızın
Qızılı saçlarına.
O titrek kirpikləri,
İtdi göz yaşlarında.

Şırnaqlandı gülüşü
Oynaq yarasığıyla.
Dodaqları tərpəndi
Üzgün barışığıyla.

Hissləri sırlə dolu,
Yəhərdən əyildi qız.
O gözəl nəgmələri
Sevgiyilə bəyəndi qız.

Gönc onu queağladı,
Yoxsa çokinmədiyi.
Qəlbi astaca dedi,
İlahi, bu nə idid?
Qız siğndı gəncə sarı,
Atlar elə ot olayır.
Üzünü döndərib baxır,
Gözlerində eşq qaynayır.

Ecazkar seldi, demo,
Ovsunlanmış nəgmələr.
Həzin qəmi yox eləyir,
Qəlblərdə döyüntülər.

Ay meşənin üstündə,
Tala aya bələnib.
Gecədir, durub baxır,
Sevgililər süstlənib.

Gecə yaman uzun gelir,
Sonsuzluğu göye qalxar.
Sevgililər meşəlikdə
Birçə anda yox oldular.

Ağ at yaman köpüklenmiş,
Səhər erkən qəsrə çatdı.
Lakin gözəl, incə xanım
Yer üzündən itib-batdı.

DAN ULDUZU

Bu bir nağıl idi, bənzərsiz nağıl,
Bu nağıl bir daha doğulan deyil.
Bu qədər qohumlar içinde baxın,
Bir fidan şahzadə donunu geyir.

Aılənin bir danəsi,
Ulduz deyil, aydı qız.
Gözəllik ilahəsi,
İlahidən paydı qız.

Yarıqaranlıq, toran
Yatağını tərk edir.
İstəyi şahzadəsin,
Dan ulduzun görməkdir.

Nurdı bərq vurur elə,
Mirvari üzü üstə.
Gəmiler yola düşür,
Dalğalı dəniz üstə.

Nurdan nura boyanır,
Nə məsum görüşlərdi.
Qız ulduza boyanır,
Bilməyir görüş nədi.

Pəncərənin öñündə
Dirsoktonib mələyim.
Pak, bakiro arzusu
Elocı qəm olayır.

Ulduza bax, nur saçır
Zülmət qosrin üstünə.
Şahzadənin kölgəsi
Düşür qosrin üstünə.

Yuxu gözlərini tutanda onun
Yatağa uzanır səssiz-somirsız.
Əlinə toxunur o, oğrun-oğrun,
Kirpiyin qapayıq qızdan xəbərsiz.

Aynaya düşən oksin
Əzizləyir, oxşayır.
Məftunedici üzü,
Gözü qəlbini oxşayır.

Üzündə xoş təbəssüm,
Nələr görür yuxuda.
Sevgilisinin nuru
Bu mələyi qorxudan.

Köks ötürüb röyada,
Elə səsləyir onu.
İgidmison meydanda?
Canım, gəndər nürunu.

Parlaq şüaların ənginliklərdən
Ömrümü, günümü mə'nalandırsın.
Sevginin nurudu könlümə düşən.
Bu məşəl od saçılıb qəlbini yandırsın.

Göydə kükrədi, coşdu,
Dindi günəş dilində.
Oda dönüb sovuşdu
Dəniz dərinliyində.

O nur yox olan yerdə,
Dərinliklər hay saldı.
Yoxdan var oldu igid,
Hardan-hara yol saldı.

Astana bilib keçdi
Pəncərədən, çox saymaz.
Əklil yox, çəlik keçdi
Əlinə, yolsa boyaz.

Mavi xalat libası,
Sərkərdəyə bənzeri.
Bir qənirsiz gözəlin,
Baxır ona gözleri.

Üzdə şəffaf eizgilar,
Sanki mumdan qoyulur.
Ölü siması bumbuz,
Baxışı od, qovrular.

-Gəlsəm də hüzuruna,
Ey könlümün pərisi.
Anam - dənizdi mənim,
Atam - göylər qübbəsi.

Duyub ehtirasını,
Qəsrin qonağı olsam.
Göylərdən enib yerə,
Mən dənizdə doğulsam...

Mənim eşqim, gedək mənlə,
Dünyanı at, tələs, gülüm.
Mavilikdə ulduz ollam,
Sənsə həmdəmim ol, gülüm.

-Aşıqim, mərdimmisən?
Sevgilim, məğrur yarım.
Gedə bilmərəm sənlə,
Bil, qətidir qərarım.

Onu yadına saldı
Qəsrin gözəl sonası.
Elə dedi: qoy gəlsin
Dənizin şahzadəsi.

Sonsuz ənginliklərdən,
Şüalardan nur al, gəl.
Ömrümün məramını
Kamalınla qur, yar, gəl.

Ağrıdan od püşkürüb,
Eləcə söndü birdən.
Bir qasırğa sıçıdı
O nurun nəfəsindən.

Bir anda bütün aləm
Al-qırmızı boyandı.
Qarışqı dünyamızda
Açıqlı gənc boylandı.

Qara, qıvrım telində
Qızıldan tacı vardı.
Gün şüası əlində
Süzüb şəfəq saçardı.

Ağ mərmərdən əlləri
Kəfənlənib qarayla.
Fikri ərşə çekilib,
Ölüm gəlib harayla.

Qəmli, sonsuz baxışı
Sirriyle aşib-daşır.
Gözlərdən od-alov
Qorxuya qarşılaşır.

-Dünyamdan yerə enib,
Gəldim oğrun, sakitcə.
Atam günəşdi mənim,
Anamsa - zülmət gecə.

Gedək, gedək, sevgilim,
Dünyamı tərk et, nolar.
Ulduz olub dirilləm,
Soninkə dünyam dolar.

Əklil verrom ulduzdan.
Sənə qənirsiz parım.
Bərq vuftub sonsuzluqdan,
Göylər olacaq yerin.

-Necə də, gözəl siman,
Bu röyamı, yuxumu.
Sənin yerin asiman,
Arzun məni qorxudur.

Sənin eşqin məni üzür,
Dünyam solmuş gülə dönür.
Baxıb sənə soyuyur qəlb,
Könlüm gülü külə dönür.

Üfüqdən düşüb, azim?
Söylə, zəhmət olmasa.
Ölməzlik alın yazın.
Sənsə, aman allah, bil,
Ölümçün doğulmusan.

-Söz də tapa bilmirəm,
Hardan başlayıb dinim.
Səni duymam gərəkdi,
Yoxsa qapanıb beynim?

-Eşqin sədaqətinə
İnan, inan goracan.
Dansan ölməzliyini,
O ülvi məhəbbəti
Ehtirasdan quracam.

İsteyin ölməzliyim,
Eşqin qurbanımı bu?
Alınmaz bu diləyin
Sevgim, qurbanım oldu.

Mən günahdan doğulsam,
Bir anın oğlu olsam,
Adım ölümsüz mənim,
Ölüm mənim qənimim.

Yox oldu yenə ulduz,
Maviliyə yollandı.
Qızdan ayrı düşəli
Göy səmada nurlandı.

Günlər keçir, aylar ötür,
Tügyan edir bic Ketelin.
Şərab süzür qonaqlara,
Elə deyir gəlin, gəlin.

Saray qadınlarını
Dindirərdi, dinərdi.
Hərdən birinə baxıb,
Oğrun-oğrun gülərdi.

Yanağı bənzəyirdi
Al gülün ləçeyinə.
Elə bil göz qoyurdu
O bəzzad Ketelina.

-Gözəllər gözəldidi,
Nazlıdı, heç sözüm yox.
Ketelin, durma daha,
Köməyə heç lüzum yox.

Bir anda macal tapıb,
Qızı basdı bağrina.
-Ketelin, bu nə demək,
Mən nə deyim ağlına.

Günün günorta çağrı
İstəməm dərd çəkəsən.
Gülsün o gül yanağın,
Sevgi dəmin içəsən.

-Duyammıram, istəyin nə?
Gülüm, mənim arzularım
Göy qübbəsi, yanın ulduz.
Möcüzəli nağıllarım,
Əsiridi arzularım.

-Sən bilmirsən sevgi nədir,
Hər sərrini öyrədərəm.
Bir andaca duyacaqsan,
Eşq kəlməsin söylədərəm.

Ovçu yaman tələ qurur
Quşcuğaza bir andaca.
Mən ovçunam, qəlbim vurur,
Otur, gülüm, yanımdaca.

Acizanə baxışlarım
Gözlərinə zillənəcək.
Eşqin sənə ruh verəcək,
Könlüm senlə dillənəcək.

Üzüm üzünə dəysə,
Qaçıb məndən sovuşma.
Bax, beləcə, baxışlarım,
Bil, səninlə qovuşacaq.

Sevgimizi cənnət bilsən,
Cənnət, gülüm, eşqlə dolu.
Öpüşlərim payın olsun,
Ver cavabın, qurban olum.

Dəli-dolu gəncin dili
Abırsızdı özü kimi.
Gözəl bilmir, nə desin, nə?
Eh... qalsınmı, əl çəksinmi?

Hürkə-hürkə deyir sözün,
-Sənə çoxdan bələdəm mən.
Dəliqanlı, gizlətmirəm,
Sənə çırkıń demərəm mən.

Göy qübbəsi nur saçacaq,
Dalğınlığı qəm odunda.
Asimanın sonsuzluğu,
Dalğaların qanadında.

Göz yaşımı könlüm içir,
Sinəm qubar-qubar mənim.
Dalğalar da gəlib keçir,
Sonsuzluğu həqarətim.

O, nur saçır üzüme
Çox həzin məhəbbatla.
Vurğundu göy üzünə,
Mənsə yera, əlbəttə!

-Sonu bilinməz qədər
Soyuq nurun saçacaq.
Sevəcəm ömrüm qədər,
Sevgim onsuz olacaq.

Cavabsız qalan eşqim,
Mənim öz içimdədi.
Gecələrdi yurd yerim,
Nə gözəl biçimdədir.

Şair qədər dünya fani,
Baş götürüb uzaqlaşaq.
Duyaq sadə insanları,
Dünyamıza biz qarışaq.

Hünərin artar sənin
Dost olub, ömür sürsək.
Ata cvinlə birgə
Nuru unudar ürək.
Uçur dan ulduzu
qanadlanaraq,
Ruhunda azadlıq
cövlən eləyir.
Göylərdi dünyası,
Göylərdi allah!
Göylər ola-ola,
Yeri neyləyir!

Nurlu ulduz topası
Yerdə, başının üstə.
O ömürlük yanası
Göylərin üzü üstə.

Geniş dünyada, allah!
Ulduzladı yarışı.
Qarmaqarışıq olan
Nəgmələrin doğuşu.

Od salıb yeni ulduz,
Bərq vurdur tentənəylə.
Nura bələndi ulduz,
Qəm biçimli təşnəylə.

Can atlığı məkana bax,
Nə ölçüsü, sərhədi var.
Səy etmə gəl, ətrafa bax,
Əlçatmazdı qədim diyar.

Görünməzdi iç dünyası,
Dalğınlığı göyə oxşar.
Şair ruhlu ehtirası
Od-alovla hey... qarışar.

-Canım - gözüm, atam mənim,
Əbədilik qorxunc yuxum.
Ömür varsa, ölüm də var,
Gerçəkləsin şirin yuxum.

Sən dünyanın ilki, sonu,
Həyat, ölüm əlindədi.
Atam mənim, qurban olum,
Ömür yolum əlindədi.

Gözlərimin nurun da al,
Ölümsüzlük qubarımdı.
Adı ömrün tamarzısı,
Ani görüş - ilk barımdı.

Qarşıqliq doğumum,
O günün dərd çəkirem.
Mən yoxluqdan yoğruldum,
Baxıb, həsrət çəkirem.

Möcüzələr gözləmə sən,
Su oğlusan, od oğlusan.
Adım verim, mənasızdı,
Kainatla doğulmusan:

İnsan olmaq isteyirsən,
İnsanlara tən olmağa.
Qismətə bax, taleyə bax,
Ölüb, yenə doğulmağa.

Ötür nəsilbənəsil,
Həmişəlik yox olur.
Sədaqəti, vəfasi
Mənasız yuxu olur.

Kiminə bəxt ulduzu,
Kimi sınnış, bəxti kəm.
Bizimsə taleyimiz ölümsüz,
Məğrur, möhkəm!

Ayaq tutub gəzənlərə
Ötən günlər fani, yaşan.
Mavilikdə sönən günəş
Nur saçacaq yenə, inan.

Günəşin doğması elə bil sonsuz,
Bilirəm hardasa ölüm yox olub.
Axı doğulmuşlar öləcək bir gün,
Bir də görəcəyik yenə doğulub.

Yadda qalmaq istəsən,
Dan ulduzu, dəyişməz ol.
İsteyin müdrikliksə,
Kainatda sönməz ol.

Sənə elə səs verəm,
Həzin, şirin nəğmələr.
Dərələr, sıx meşələr,
Bir canlıya çevrilər.

İsteyin mərdlikdirsə,
Mərd, məksiz doğulsan,
Dünyanı dəyişərəm,
Yeni şahlıq qurarsan.

Böyük ordu verərdim,
Döyüşərdin qalxanla.
Eninə-uzununa,
Aləmə, yer üzünə
Ölümsüzlük verməzdim,
Bunu yadında saxla.

Kiminçün ölmək axı?
Nəyə lazım bu qurban?
Göylərdən baxıb yere,
Görüm kimdi yaradan?

Yenə həmin o yerdə
Taleyin nur işığı.

Parlaq işiq doğurdu
Gecənin yarasığı.

Yarım toran, sakitlik,
Zülmətin soyuqluğu.
Astaca çıxır ay da,
Sularda qorxuluğu.

Şövqsüz ümid işiği,
Bağa nurun içerir.
Cökə xiyabanında
Qoşa sevgililərə,
Nurdan bir don biçilir.

-Başını qoy sinəmə,
Eləcə, üzü üstə.
Ah, necə də uyuyub,
Yatardım sinən üstə.

Gözünün soyuq nuru,
Mənə həyat, can verir.
Gecələr şəfqətimə,
Həzin həyəcan verir.

Sığın mənə, canım, sığın,
Yox olsun ağrularım.
Ay ilkin məhəbbətim,
Sonuncu arzularım.

Göydən baxır dan ulduzu,
Baxır, baxır hiddətlənir.
Çətin gülün qucaqlayar,
Osa öpüşlə dillənir.

Güllər ətrin necə yayır,
Sevənlərin başı üstə.
Budaqların yarpaqları
Süzür, düşür başı üstə.

Yenə göyün üzündə
Görür dan ulduzunu,
Səsləyir eşqə dolu,
Sevgi sonsuzluğunu.

-Nurum, izimə düş gəl,
Sonsuz uzaqlıqlardan.
Ömrümün anı, günü,
Parlasın ulduzlarda.

Yüksəklikdən qopmadı
Dənizə varmaq üçün.
Fərqi vərmə, kimlə oldun?
Eh... məni anmaq neyçün?

Kor-koranə qismətə bax,
Sonsuzluqdu nəsibimiz.
Mənse özüm-özümünəm,
Ölümsüzlük qələbəmiz.

MİRON VƏ BƏDƏNSİZ QADIN

İşiq da, söz-söhbət də,
Çobanın dar evində
Görən nədən bu qədər?
Marya peç qıraqında,
Marta, xoruzu didir
Ocağın dövrəsində
Qonşular yer eyləyib,
Rahatca söykənirlər.
Dil boğaza qoymayıb,
Qızğın söhbət edirlər.
Qarı mamaça burda,
Dəstəsi də yanında.
Xaç anası, qarlılar
Körpəye əski tikib
Bu sükütu yarırlar.
Evin sahibi çoban
Yarım kürkün, başlığın
Götürüb, heç baxmadan,
Cinə dönmüşdü, cinə.
Elə gedirdi qarla.
Gedirdi o, qorxmadan.
-Ey... gecənin bu vaxtı
Yolun haradı, hara?
-Yolum dəyirmanadı.
Bir də ki, Pipirinqdən
Gedirəm bal almağa.
Tələsirəm, qınamayın,

Arvadım oğlan doğub.
Gelin, qonağım olun.
Sabah gündüz, unutmayın,
Hələlikse sağ olun.

Səhər oyannıb tezdən
Xaç atası, anası,
Yüyrik evə gəldilər.
Bələyib bu oğulu,
Kilsəyə yollandılar.
Keşiş nəsə oxudu.
Suya da saldı onu.
Yazılıq körpə boğulurdu,
Heç nə, heç nə eşitmirdi.
Xaç anası piçiltiyla
Qulağına oxuyurdu.

Çevrilib fırlanır
Cingiltili səsiynən.
Elə bil atılırdı.
Müqəddəs ruh körpənin
Varlığına köçürdü,
Körpə də dil açırdı.
-Səsə bax, zəif deyil,
-Dipdiridi, tərsdi də.
-Ağzı böyük, qurbağa tək.
-Atasına bənzəri var.
Bax, beləcə qarılar
Evlərə tələsdilər.

Qar üfüğə qovuşub,
Dəmlənib ağ geyimdə.
Mironu gətirdilər,
Uyusun beşiyində.

Yatıb evində hamı,
Talaşa səs eyləyir.
Gecədə bir səssizlik,
Ana oğlun yelləyir.
Könlündən fikir keçir.
Oğlunun qismətinə
Nə düşür, nələr keçir?

Sağdan, soldan bir anda
Divarlar aralandı.
Üç pəri peydə oldu,
Elə bil ki, nur yandı.
Yuxular şahlığından
Bu daxmaya gəldilər.
İşiq saçdı işim-işim.
Beşiyi dövrəlayıb,
Körpəni dindirdilər.
-Şir tək güclü olacaqsan,
Yaz tək nurlu, işqli.
Yuxuda da görünməyən
Varlı, mərd, yaraşıqlı.
Fəth edib ürəkləri
Nəcib əməllərinlə.
Şahların kirşəsində
Nağıllar aləminə

Yolun düşəcək sənin.
Bahadırlar dövrəndə
Yallı gedəcək sənin.
Baş əyərək ona dedi:
Çox şeyə sahib olacaq.
Ona bənzər oğul çoxdu,
Olub, ycnə çox olacaq.
Aləmə məlum olmayan,
Hələ adı da olmayan
Siz varlığı verin ona.
Rəhmə, şəfqətə görə,
Düşərəm düşünmədən
Ayağınız altına.
Təki itki olmasın,
Pərilər deyir ona.
Söz veririk, elə peşkəş
Edəcəyik Mirona,
Heç adı da olmasın.
Qoy o, fani dünyada
Ümidlərdən vaz keçsin.
Qüdrətli, ulu, kamil
O müqəddəs arzular
Bulağından su içsin.

Nə dedisə, pərilər
Bir andaca alındı.
O böyüdü, nurlandı.
Güçü şir gücü kimi,
Hörmətlə qarşılandı.
Hamının sevimliyi,

Ağillısı oldu o.
Kimsə ona tay olmaz.
Adı yanaşı belə
Bir igidlə qoyulmaz.

Bir nəfər gəldi kəndə
Şeypuru, xəncəriylə.
Biği dırmağa bənzər.
Süpürgə saqqalını
Tumarlayır əliylə.
Bir izdiham yarandı.

Demək nahaq deyilmiş
Gelişi kəndə onun.
-Şahin sərəncamını
Elan edirəm sizə.
O taydan bu tayadək
Deyin bir-birinizi.

Şah nur kimi gənc axtarır:
Elə igid, mərd olsun ki,
Güçüylə başda getsin.
Kamilliyi zərrə də
Bənzəməsin birinə.
Beləsi varsa, gəlsin.
Ağlinı, hünərini
Şah o igidin görcək,
Su sonası qızını
O oğlana verəcək.

Bunu eşidən kimi
Eve yan aldı Miron.
Xurcununu götürüb
Sağollaşıb od təki,
Yel tək götürüldü Miron.
O gedir dar cığırla,
Meşəsiz səhralıqla.
Hər ağrıya dözər də,
O gedir min maraqla.
Ürəyində nəgmələr,
Hey dolanar, hey gəzər.
Nəgmələr yol yoldaşı.
Getdi, getdi, nəhayət,
Nurla alışib yanın
Saraya yaxınlaşdı.

Üzünə tez açıldı
Taybatay gen qapılar.
Qızılbaftlı nökər
Lap çasdırdı Mironu.
Bir neçə süvari də
Ona təzim edərək,
Tez endirdi qolunu.
Mələk üzlü şahzadə,
Pozmayıb məgrurluğun
Gah sərt baxır üzünə,
Gah gülür oğrun-oğrun.
Gördün ötdü astaca.
Süvarilər, ağalar
Sixılır yorğunluqdan.

Qız qərarsız yollanır,
Təki aynaya baxsin,
Özün yandırıb-yaxsin.

Qızıldan haşiyəsi,
Büllurdandı boşluğu.
Ehtiraslı gözləri,
Gözəlliyyə dikilib,
Bu heyrətə qoşulur.
Düz qaməti, şux üzü,
Saçı kül rəngli, parlaq.
Təmtəraqlı otaqda,
Mələkzadəyə düzü
Beləsi rast gəlməyib.
Qız gəzinib otaqda
Qonaqları seyr edir,
Qəlbİ onunla gedir.
Oğlan gözünü çəkmir,
Baxışıyla yandırır.
Sanki mavi asiman
Onu göyə qaldırır.
-Haqqım yox söyləməyə,
Yanaqları allanır.
Astaca deyir sözün.
Axı neyləmək olar,
Onu tutubdu gözüm.
Çoxu çəş-baş qalıbdi,
Baxışlar müəmmalı.
Piçiltilar çoxahr,

Qadınların paltarı
Qumaşdan, xışıldayır.

Astaca söhbət edir,
Dan ulduzu tək nurlu.
Dəbilqəsin çıxarıb
Dizini yerə qoyur
Şah qızının yanında.
-Məndən soruşma heç nə,
Eləcə deyir, deyir.
Sevincim aşib-daşır,
Sənə arvad olaram,
Bir ağızdan danışır.
Ağappaq əlləriylə
Çiyinni tumarlayır.
Misilsiz xoşbəxtdi gənc.
Qızın əlini öpüb,
Onu gözdən qoymayırlı.

Ayağını çəkə-çəkə,
Elə bu an şah göründü.
Taxtin üstündə oturub,
Elə bil ki, o öyündü.
Ayaqlarını uzadıb
Sandığın üstə qoydu.
Qızıl rəngli papağın
Əyib, bir az yan qoydu.
Açaraq daz alını,
Bic-bic baxır, irişir.
Yaxından baxsan ona,

Xatırladır keşisi.
-Bir nökərim varıydı,
Söylədi çox qəfildən.
Çubuğumu doldurub,
Yandırardı həvəslə.
Yazıq öldü qəfildən.
Buna bax, rəzil, murdar,
Dönüb qulyabaniya,
Əməli ziyanxorluq.
Dincliyimiz pozulub,
Hara qaçaq, yayınaq.

Yeraltı sərvət olan,
Metalları topladı.
Əridib dəmirləri,
Acıq verərek bize,
Bunlardan balta aldı.
Meşədən ot, mamırı
Yığıb ağac düzəltdi.
İndi bir igid gərək,
Tuta bu avaranı.
Hal-qəziyyə belədi,
Gərək bir tədbir görək.
Məclis əqli toplandı,
Ürəklərdə xof, qorxu,
Qorxmayan Miron oldu.
Baltanı götürərək,
Dedi:- vampiri qıraq.

Silkələndi, tərpəndi,
Yerə aşdı, bax belə!
İş bitirmək üçün,
Yıxdı elədən-bələ.
Soxdu onun qarına
Ağcaqovaq çubuğun.
Məğrur dayanıb dedi:
-Bu da sənin yoxluğun!

Görünməmiş möcüzə,
Hamı güldü, oxudu.
Hökmdar dedi: demək,
Əsil qəhrəman, igid,
Elə, bax bu oğlulu.
Məsləhətçi soruşur:
İndi cavab ver, Miron,
Şah qızı kimi istər?
Məni - söyləyir Miron.
-Hə... sözüm yox daha.
Heyran oldum ağlına.

Hay-harayla oxudu
Bura toplanan millət.
O, qüdrətli, kamallıdı,
İgid bizə qənimət.
Boynunu şaqqıldadıb,
Minnətdarlıq bildirdi.
Şüşəsində çaxırı,
Bışmış atı gətirdi.
Bir nəfəsə iç, getsin,

Səni bir az isitsin.
Cavan oğlan, rəhmin olsun,
Bir az tələs, təz evlən.
Sonrasıyla işin yoxdu,
Qorxma, ürəklə dillən.
Söylə, bədnəm da etsə,
Sənə cşşək də desə,
Hələ buynuz da qoysa.
Dəmə bir söz, müntəzir ol,
Nə istəsə, sən hazır ol.

İgid, öz aramızdı,
Şahzadəmiz bilməsin.
Az aşın duzu deyil,
Allah onu heç kimə,
Heç kimə göstərməsin?

Məsləhətim: lal ol, sus,
Ancaq ayıq ol hər an,
Qoy könlünü ovutsun.
Üzdə soyuqqanlı ol,
İstədiyin tək dolan.

Miron gəlinə sarı
Yaxınlaşış baş əydi.
Şahzadəylə birlikdə
Qonaqlarla eyləndi.
İki həftə toy oldu
Qocalar cavanlaşdı.
Deyirdilər bu toyda,

Lal, axsağa qarışdı.
Nəğmə deyib, oynayıb,
Şənləndilər bu toyda.

Gün ötür xəyal kimi,
Qoçaq guya sərməstdi.
Qəlbində qəm cücərir,
Kədəri dözülməzdi.

Gözəlliyi misilsiz,
Vəsiyyət olub ona.
Bu fani dünyamızda
Sırrı dərd olub ona.

Gecə yatmir, üzülür,
Cavabın kim deyacək.
Soruşsan çiyin çəkib,
Kimsə hələ güləcək.
Bir müğənni- kor, qoca,
Çatıb ömrü son həddə.
Dedi: sənin gəzdiyin
Bir məlekdi bədənsiz,
Ruhu əbədiyyətdə.
Göyün ənginliyində,
Yuxular şahlığında.
Deyirlər hələ çoxdan
Öz bülür sarayında
Ömrünü sürür gözəl.
Gözü qüssə, qəm, kədər.
Sevgisi, düz qaməti.

Dünya yetirməmişdi
Hələ bu cür mələyi.
Sonsuzluğu- töhməti
Sırlı, ovsunlu yalan.

Bir də belə söz gəzir:
Saraydan az qıraqda,
Sanki zümrüd nimçədə
Bir göl həzin yuxuda.

Hər dəfə yeni ildə
Girir yuxulu suya.
Ulduzlar dövrələnib,
Qızsa tək-tənha çimir,
Vurularaq bu suya.

Atını yüyenləyib,
Qadının tezə öpdü,
Yola düzəldi Miron.
Yönü uzağa döndü.
O çapır gullə kimi,
Bayram da keçəsidi.
Meşəlikdə göl görür,
Ətrafində divar tək,
Qalın şam meşəsidi.

Dünyanı unudaraq,
Baxır nəfəs almadan.
Göl də ay işığında,
Heç bir şeyi duymadan
Qamışın kölgəsində,
Dumanlı mavilikdə

Yatır, yatır cləcə...
Necə gözəldi, necə.
Qaya bülür parçası,
Sirlə dolu yuxuda.
Göy da, hava, torpaq da,
Səslər, rənglər, qoxular
Yer altda, qaranlıqda,
Qədim köklər dolaşır.
Güller da şəffaf suda
Açıb, suya qarışır.
Gah qoşa, qom içində,
Gah izdiham şənliyi.
Hərdən də cazibəli,
Keçilməz məşəliyi,
Sarı, göy, bir də mavi.

Nağıl kimi qəribə,
Məşə də kölgəlidir.
Miron heyrətdə qalıb,
Gözəllik dəstələnir.
Güller içində şəbbi,
Şehdən nəmlənib üzü.
Mələk halələnibdi.
O vaxta qədər enir,
Şö'lələnir gül üzü.

Mələk astaca düşür,
Baxışı aydan aydın.
Sanki çıskındı- parlar,
Mirvaridən paltarı,

Dalgalardan da aydın.
Sevgisi lal, dinməzdidi
Utancaq arzular tek.
Gözəlliyi misilsiz,
Çiyin, ayaq, döş kövrək.
Zəfirdən də yüngüldü
O yumşaq addimları.
Gözlərindən süzülür
Sapsırın şüaları.
Dalgaalanan beşikdi
Ayagının altında.
Şəhli güllər içində
Gülümseyir bu gözəl,
Arzular qanadında.
Soyunub əynin-başın,
Qız dalğaya sarmaşır.
Su da eoşur-qaynayı,
Saçları düzüm-düzüm.
Gənc isə baxır, baxır,
Sanki itirib özün.
Göyün ənginliyindən
Ay da bir az utancaq,
Baxır tek- tənha, yetim.
Gözəlliyi ovsunlu.
Bunun qədər ürəyi
Görən kim yandıracaq?
Həqiqətmə, xəyalmı?
Ay hər yana nur saçdı.
Hər tərəf işiq, kölgə,
Ayağını tərpədib,

Yenə suya sataşdı.
Qorxa-qorxa, bir azca,
Çıxır ay işığına,
Qəlbinin titrəməsi,
Gözel yaraşığında.
Əllərin qaldıraraq,
Dodaqları tərpəşir.
Elə bil nəsə deyir,
Gözlərində ehtiras
Gül-çiçəklə çimişir.
Eləcə şirim-şirim,
Sular nağıla bənzər.
Qucaqlayar qonağın,
Əzizini əzizlər.

Qızılıgünbəzli kuzəylə,
Cavan qız elə üzür.
Həyəcanı, qorxusu yox,
Suyun bağrını üzmür.
Sahilə quru çıxdı,
Geyinərək o, getdi.
Ah çəkərək çox baxdı.
Dalıyca zülmət gecə
Yox etdi o gözəli.
Özü də bilmədi ki,
Necə araya, seçə.

Meşə dağlar qoynunda,
Qərimiyə havalanmış.
Çapır nəhəng at üstə,

Ürekdən yaralanmış.
Gözəlliyi, heyranlığı
İgid düşünür yenə.
Fanilikdə nə tapdı ki,
Nə də, nə də itə yenə.

Çən-dumanlı payız girir,
Əvvəlkitək, o, yalqız.
Qərarı yox, hey dolanır
Yolsuz, düzsüz, cığırsız.
Öz sırrıylə divanədi,
Sirri qəmə bələninib.
Könlünün bal məlhəmi
Ürəyində yüklenib.
Bir dəfə çox təsadüf
Küpəgirən qarıyla
O rastlaşdı meşədə.
Sevgisindən, qəmindən
Danışdı o, ağrıyla.
Nə varsa o, danışdı,
Başını əyib, susdu.
Göz yaşı, ağır yükü
Elə bil ki, sovuşdu.
Vaxtını itirmədi,
Qorxdu yollar ləngidə.
Çapdı saraya doğru,
Ayağı üzəngidə.

Çatacaqsan istəyinə,
Dəymədüşər olsa da o.

Məsləhət verim, eşit,
Gecə, gündüz qoy çıxmasın
Yol boyunca yadından o.
Hər şey asan, hər şey mümkün.
Özün qoliz olmasan.
Get yanına chmallıca,
Onu qosıl tutasan.

Yollar boyu çapır igid,
Əsim-əsim qəlbə əsir.
Ay işığı, göz önungə
Yenə görünür qəsr.
Zülmət yerkorlə gedir
Büst, ayna arasından.
Marmor piltələr ilə
Keçir işıqla dolu
Otağın ortasından.
Sağda yataq otağı,
Əlləri yanağında-
Qız, sakitcə durubdu.
O, ayağına düşdü.
-Yalvarıram, bir dinlə,
Nəyim varsa ötüşdü.
Yanına tələsərək
Eləcə deyim, gülüm,
Tək sonı sevir ürək.

Susursan? Dillon, tez ol,
-Gel, istəkli qonağım.
Sözünü təkrarladı,
-Gel, istəkli qonağım.

Otaq al-olvan oldu
Çil-çıraqın içində.
Səadəti misilsiz,
Otaq dünya biçimdə,
Oturular ikisi.
Gözəl saatda, anda
Qızla oturub Miron.
Sazın bozın sosiylə
Qoşalaşır qız, Miron.
Ziyaflət də sona çatdı.
Miron gözünü çekmir.
İşiq söndü, nəğmə susdu.
Sevgi dəmi üroyində
Heç əl çekmir, heç əl çekmir.
Eşqimin xatırı
Saatlar, bir dayanın.
Ehtirasın səsimi
Damarımda qaynayan?!
Qız gah yanır, oriyir
Ayın nur işığında.
Gah gülür, gah hönkürür,
Ürək çıxır yerindən
Hissin dolaşığında.
Əzizim, soyunsana,
At şahlıq libasını.
Nurlu ümid görürem.
Eləcə görürem mən
Gözünün aynasını.
Qız utanıb-qızarı,
Paltarını çıxarı.

Görən nə olacaq, nə?
Bu sırların axırı.

O durub şad, sevincək,
Fərəhdən lal olubdu.
Sehrin bənzərsizliyi,
Bənzərsiz gözəlliyi
Ürəyinə dolubdu.
Budur, ay işığında,
Allı-güllü xalçada
Gülümşeyir körpə tək.
Qızlı saçları da
Bələnib qıza tortək.

Ağuşunda od-alov,
Baxışıyla əzizlər.
Qızsa onla yanaşı,
Deyər kövrek, xoş sözlər.
Hər kəlmədə ehtiras,
Eləcə bunu duyur.
Arzusuna can atır.
Əllər havada qalıb
Bu boşluqda soyuyur.

Hırsını boğa bilmir,
Alınmır, o qışqırır.
-Bu yerin qızımışan?
Hanı senin bədənin?
Hanı qız yaraşığın?
Pəri astaca dinir:

-Dediyiñ qız bədəni
Bir köpükdü həyatda.
Vallah, galib-gədəni
Aldadar bircə anda,
Ovsunlayar yalandə.
Ömür keçir nahaqdan,
Odlu ürəyin əzir.
O gözəl mələklədi.
Cismi yerdə olsa da,
Ruhu göyləri gəzir.
Bağrıma basıb, öpmək
Ehtirasında üzmək-
Yox, buntardan uzaqdı.
Bu talesiz, bəxti kəm
Cavanlığın özündə
Ölümsüz qalacaqdı.

Əldən salıb özünü,
Çökdi ağır yükünü.
O getdi xəsto, zəlil.
Pərinin şahlığından
Elə çəkdi köçünü.
Tənhalılıyla birgə,
Dolanır yuxulu tək.
Köhnə, tanış cığırla,
Qəlbində ağır yükü
Gedir, evini görəcək,
Girir evə sevincək.

MÜNDƏRİCAT

Dərdo bax, ələmə bax,
Nə görürse yenidən,
Gözünü ovsunlamır.
Üroyində yeni qəm,
Qanı eoşub-qaynamır.
Hər şey eybocər, miskin,
Ətrafi bomboz, solğun.
Yolu sona çatıbdi,
O gedir yorğun-yorğun.
Nəfsi gəldi də, getdi,
Nə vardisa itirdi.
Qəmiylə hey qovulur,
Kimsəsiz yer axtarır.
Könlü üçün həzz deyil,
Bir sakitlik axtarır.

Şənliyi, o dostları
Nifrotlə yada salır.
Yaşadı çox məqsədsiz,
Susur sakit hücrədə.
Son yuxumu gözündə
Ömrünü yola salır.

Ön söz	3
Mübarizədə keçən ömür	8
Görüş	17
İlaham pətim	19
İnanmiram İeqova	20
Gedirson son	21
Boşbogaza sükut cavabı	24
Tənha ağcaqovaqların arasında	25
Tənhalıq	27
Yenə həmin dalanda	29
Yat!	31
Deyirson ki, yüngüləcə sev	33
Pəncərədən o yana payızdı	34
Qəmin nə olduğun bilməyir çoxu	35
Xatirələr	36
Ömür ötür, qocalır	37
Boş dünyadan əl götür	38
Yuvada quşlar donur	41
Mənim təqiqidçilərimə	42
Olvida	44
Buruldu meşəyə qız	46
Qal, nə olar	48
Mən səndən uzağam	50
Gecə yarı, ağcaqovaq	52
Arzum	53
Qürbətdə	55
Arona pummunun ölümünə	57
Gülüüm nə vaxt göləcək	59
Sevgim getdi	61
Ay anam	63

Birçə elə doğə	65
Niyə yanına gəlirəm	66
Füsunkarlıq və zəhər	67
Leutarım nəğməsi	68
Dor dırøyin atıb gedir	69
Səvmirəm yer üzünü	70
Fikirlər və suretlər	72
Elə təravətlisən	74
Ah, necə qəmgin könül	76
Ulduzlardan pay istədim	77
Fet-Frumos, cökənin oğlu	78
Dan ulduzu	83
Miron və bədənsiz qadın	101

*Kompüter dizaynı – P.Tahirov
Kompüter yiğimi – G.Baxştyeva*

Yığılmaga verilmişdir: 20.02.2001

Çapa imzalanmışdır: 16.04.2001

Kağız formatı 60x84 1/16

Həcmi 7,75 ç.v. Tırajı 500

"Səda" nəşriyyatı
Böyük Qala küçəsi, 28